

Knihovna

Genius loci...

Výroční zpráva Knihovny Univerzity Palackého 2022

Foto Johana Kratochvíla

Knihovna UP v roce 2022 a co se podařilo

Pohled ředitelky KUP.....	3
---------------------------	---

Ústřední knihovna

Oddělení bibliografických –informačních služeb.....	7
Oddělení doplňování fondu.....	14
Oddělení zpracování fondu.....	15
Oddělení výpůjčních služeb a ochrany fondu.....	20

Oborové knihovny

Britské centrum.....	26
Oborová knihovna Cyrilometodějské teologické fakulty.....	32
Oborová knihovna Fakulty tělesné kultury.....	35
Oborová knihovna Fakulty zdravotnických věd.....	37
Oborová knihovna Lékařské fakulty.....	41
Oborová knihovna Právnické fakulty.....	46
Oborová knihovna Přírodovědecké fakulty.....	49

Co se podařilo

Po dvou letech s covid-19 a všemi možnými druhy omezení provozu se Knihovna UP ve Zbrojnici a včetně svých poboček na fakultách vrátila do standardního provozu a poskytovala veškeré služby studentům a akademikům i zájemcům z řad veřejnosti v obnovených plných otevíracích hodinách.

Zaznamenan byl nárůst aktivit v oblasti pořádání akcí všeho typu, jak vlastních, tak univerzitních, městských i regionálních, na kterých se knihovna podílí. Bylo obnoveno standardní nárokování a výběr zpozděného a přenastaven automatizovaný knihovnický systém na běžný provoz bez výjimek.

Na základě požadavků byla navýšena školení informační gramotnosti, kdy aby bylo možné vyhovět, tak z kapacitních důvodů začali vyučovat pracovníci, kteří se informačnímu vzdělávání běžně nevěnují.

Vzhledem ke stále rostoucímu významu uplatňování politiky Open Access byl na tuto oblast, tvorbu webu a spolupráci s prorektorátem VaV vyčleněn jeden odborník z oddělení BIS a MVS a proběhl prezenční informační týden „I love EIZ“ v prostorách noční studovny Zbrojnice.

Jako každoročně se konalo výběrové řízení na odběr zahraničních časopisů pro celou UP, vítězem se stalo opět Suweco. Byla uzavřena smlouva s NCIP VaVal (Czechelib) na zajištění odběru EIZ pro UP na další smluvní období.

Po více jak dvouleté komunikaci s Fakultou zdravotních věd – p. děkanem a senátem FZV – fakulta uznala argumenty předložené knihovnou a došlo ke sloučení knihovního fondu FZV s fondem Knihovny LF, kdy z původního prostoru KFZV vznikla nová studovna s 30 místy ke studiu a kuchyňka pro studenty. Akademikům je k dispozici pro nadstavbové služby vedoucí knihovny, služby výpůjční a tiskové včetně prezenční možnosti studia poskytuje KLF.

KUP pořádala celostátní knihovnickou konferenci Bibliotheca Academica 2022, která podle zpětné vazby byla nejúspěšnější za mnoho minulých let a zaznamenala rovněž jeden z nejvyššího počtu účastníků ve 20leté historii této konference. Jako nejlepší přednášku ohodnotili účastníci konference prezentaci pana prof. Voženílka z PŘF „Knihovní fond ve výuce: pohled očima pedagoga“, kterého komunikace a spolupráce s KUP je dlouholetá a vzájemná.

KUP se formou aktivní participace účastnila a pracovala v CR projektu 20 vysokoškolských a univerzitních knihoven ČR na analýzu podpory distančního vzdělávání v knihovnách VŠ.

KUP se podílela na dobrovolnických aktivitách (např. Post bellum, Den proti rakovině) + je nutné připočítat mnohé osobní aktivity knihovnic a knihovníků v souvislosti s válkou na Ukrajině.

Pokračovala intenzivní revize skladového fondu Zbrojnice.

KUP v roce 2022 hospodařila s dotací 40 mil. Kč. Hospodaření ukončila díky bedlivému sledování jednotlivých položek účetní osnovy s výsledkem v plusu. Konečný doklad zpracovává EO RUP.

Návštěvnost KUP vzrostla oproti předpokladům následků ohledně covid-19 o cca 70 tisíc.

KUP navštívilo 517.000 uživatelů, nejvyšší počet za posledních 11 let.

Highlights 2022

- Rekonstrukce WC Zbrojnice, přízemí, 1. patro – dokončení a následné znovuotevření noční studovny v režimu 24/7
- Britské centrum – knihovna: konečné úpravy interiéru, instalace nového nábytku (police, stoly), položení zátěžových kobercových čtverců v knihovně i vedlejší počítačové učebně
- Bibliotheca academica, 20. ročník celostátní knihovnické konference knihovníků z univerzit a vysokých škol, kde se KUP vynikajícím způsobem zhostila jejího pořádání
- CR projekt na: rozvoj vzdělávací činnosti vysokých škol zajišťované distančními metodami; název projektu: „Podpora blended learningu vysokoškolskými knihovnami (služby, zdroje, procesy)“
- Vytvoření Ukrajinské knihovny jako reakce na válku na Ukrajině (nákup ukrajinské literatury; beletrie, bestsellery, česká literatura v ukrajinštině, dětské knihy a učebnice češtiny pro Ukrajince)
- Dotazník spokojenosti uživatelů (velmi spokojení)
- Stáž pro katalogizátory z celé ČR pod záštitou AKVŠ
- Trienále SEFO, MUO – participace na projektu via kresby Jara Vargy na oknech Zbrojnice, téma olomouckých jezuitů misionářů
- Přednáška prof. Hilského „Stíny Shylocka: Shakespearův Kupec benátský“
- Výstava knih SLOVART, která významně přispěla k obohacení fondu Zbrojnice podle požadavků uživatelů

Přehledný soupis akcí a aktivit:

Termín	Popis aktivity
20. 01. 2022	Beseda a komentovaná prohlídka s Jarem Vargou k projektu Návrat do Nového světa Ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc a Trienále SEFO 2021. Cca 20 účastníků
20. 01. 2022–trvá	Projekt v rámci Trienále SEFO: Jaro Varga: Návrat do Nového světa 10 okenních kreseb zachycujících misionářské aktivity českých jezuitů v zámorí.
1. 2.–28. 2. 2022	Výstava Remember Nansen v časopisecké studovně ve Zbrojnici ve spolupráci s Právnickou fakultou UP.
28. 2.–4. 3. 2022	Týden s EIZ Webináře, workshopy, zkušební přístupy. Infostánky na fakultních pobočkách KUP a v noční studovně ve Zbrojnici (po-pá 10:00–15:00).
9. 3.–28. 4. 2022	Výstava Erika Mann + úvodní slovo 9. 3. 15:30 Výstava ve Zmjozelu + časopisecké studovně.
3. 5. 2022	Literární večer v Britském centru KUP Téma: válka v anglicky psané poezii Spolupráce: Katedra anglistiky a amerikanistiky FF UP
10. 5.–30. 6. 2022	Výstava Nejbohatší ekosystémy planety Země (úvodní zahájení s přednáškou 13. 5. 2022). Zmijozel + časopisecká studovna.
18. 5. 2022–30. 6. 2022	Výstava Operace Anthropoid (klubovna Nebelvír).
20. 5. 2022	Olomoucká muzejní noc ve Zbrojnici (cca 80 návštěvníků), volné prohlídky knihovny + ukázka starých tisků a zajímavostí z fondu KUP.
24. 5. 2022–13. 1. 2023	Výstava v rámci Majálesu UP (Magdaléna Bezděčiková, akrylové malby)
25. 5. 2022	Prezentace KUP na Majálesu UP (13:00 – 19:00) Majálesový index – kvízové otázky o Knihovně UP pro studenty. Prezentace služeb KUP (včetně e-zdrojů a BC).
29. 9. 2022–14. 9. 2022	Výstava Město jako chrám, graffiti jako Písmo svaté v časopisecké studovně a klubovně Zmijozel.
10. 9.–11. 9. 2022	Dny evropského dědictví , cca 80 návštěvníků za oba dny
16. 9.–30. 10. 2022	Výstava Bartoloměj Paprocký z Hlohol , klubovna Zmijozel. Výstava k akci Polská sezona v Olomouci. Vernisáž 16. 9. 2022.
20. 9. 2022	Meet UP Infostánek Knihovny UP, distribuce propagačních předmětů KUP.
21. 9. 2022	Noc literatury

Oddělení bibliograficko-informačních služeb (BIS)

Elektronické informační zdroje (EIZ)

CzechELib – Národní centrum pro elektronické informační zdroje

<https://www.czechelib.cz/cs/>

Univerzita Palackého v Olomouci (dále jen UP) i v roce 2022 využívá možnosti zapojení se do **projektu CzechELib**, jehož hlavním úkolem bylo zajišťovat v období 2018–2022 přístup do vybraných odborných databází. Zdroje, které v tomto uvedeném období byly smluvně zajištěny, byly podpořeny dotací Evropské unie ve výši 50 či 70 %. Tento projekt byl ukončen k 31. 12. 2022 a byl vyhodnocen jako velmi úspěšný i potřebný.

Proto na něj bude od 1. 1. 2023 plynule navazovat nový **Projekt Národního centra pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací** (dále jen **NCIP VaVal**), který bude pokračovat v zajištění klíčových elektronických informačních zdrojů. S ohledem na tuto skutečnost bylo potřeba v průběhu roku provést důkladnou analýzu využívánosti jednotlivých předplacených zdrojů a po dohodě se všemi součástmi UP vytvořit nové portfolio elektronických informačních zdrojů pro období 2023+. Rámcová smlouva o centralizovaném zadávání byla uzavřena mezi UP a Národní technickou knihovnou 7. 7. 2022, a UP tak na základě tohoto smluvního ujednání přejde **od roku 2023** z původního modelu předplatného **Read k modelu Read&Publish**, jenž dá mimo jiné možnost bezplatného či zvýhodněného publikování v hybridních či otevřených časopisech u vybraných vydavatelů.

Stále se využívá i program **VISK 8/A Informační zdroje**, který již několik let realizuje Národní knihovna ČR, a díky němuž se každoročně obnovuje přístup do mediálních databází Anopress a PressReader, které jsou dle dostupných statistik našimi uživateli velmi dobře využívány.

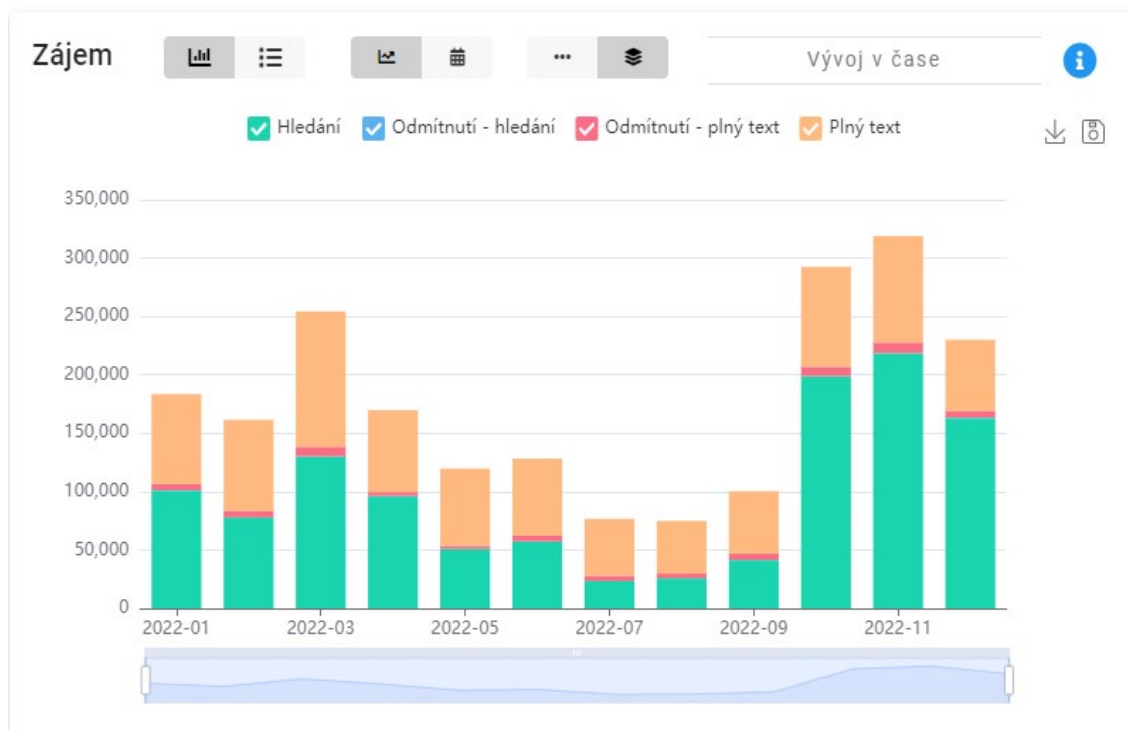
Vyjma těchto tradičních elektronických zdrojů se podařilo vyzkoušet a smluvně zajistit předplatné některých nových nástrojů, které mají pomoci především při publikační činnosti. Vedle **Writefullu** a **SciFlow** jsme nově využili nabídku zakoupení omezeného počtu licencí nástroje **Grammarly Business**, který poskytuje pokročilou korekturu textů v angličtině a který se setkal s velkým zájmem ze strany nejenom studentů, ale i akademických pracovníků.

Portál EIZ UP

Webová aplikace Portál EIZ UP (<https://ezdroje.upol.cz>) je vstupní branou pro přístup k elektronickým informačním zdrojům (dále jen EIZ nebo e-zdroje). Poskytuje nejen

přístupové linky, ale rovněž informace o obsahu a aktuálních změnách v EIZ, případně nabídky zkušebních přístupů do databází a informace o školeních a aktivitách souvisejících s EIZ. I v průběhu roku 2022 byl portál pravidelně udržován a umožňoval tak svým uživatelům bezproblémový přístup i potřebné informace k e-zdrojům předplácených UP.

Přehled zájmu dle statistického systému CELUS zahrnující databáze z projektu CzechElib

Přehled zahrnující nejčastěji využívané zdroje k hledání a nejvíce stažených článků v plném textu z jednotlivých časopisů dle statistického systému CELUS

Celkový zájem

Celkový zájem

2 110 471

Počet dní s daty

365

Průměrný denní zájem

5 782.1

Přehled SUSHI

Přihlašovací údaje

34

20428

Reporty

77

501161

Plný text

Největší zájem tohoto typu

Scientific Reports10 070

Nature Communications9 888

Journal of the American Chemical Society7 884

Nature7 044

New England Journal of Medicine4 963

The Journal of Organic Chemistry4 438

Angewandte Chemie International Edition4 165

ProQuest Author Pages3 777

European journal of medicinal chemistry3 316

Plant Physiology3 196

Hledání

Největší zájem tohoto typu

Web of Science206 944

DynaMed97 457

Scopus55 406

Web of Science Core Collection52 788

Associated Press Video23 780

MEDLINE Complete19 825

eBook Collection (EBSCOhost)19 814

APA PsycInfo18 862

Academic Search Ultimate17 996

Harvard Faculty Seminar Series17 991

Přehled nejvyužívanějších platform k hledání a počty stažených článků v plném textu dle statistického systému CELUS

Rešeršní a adresné informační služby

Pro zájemce z řad uživatelů kategorie A bylo zpracováno **41 řešeršních požadavků** zaměřených na odbornou problematiku, což představuje 41% nárůst oproti předchozímu roku. Prostřednictvím služby **E-novinky** byli uživatelé emailem informováni o změnách ve vyhledávacích prostředích EIZ, o rozšiřování obsahu stávajících databází, o nových zkušebních přístupech apod. V roce 2022 bylo zasláno **1199 emailů**.

V průběhu roku bylo také poskytnuto **19 osobních individuální konzultací, z toho 9 do 30 minut a 10 konzultací v délce trvání nad 30 minut** týkající se práce s EIZ, které byly vyžádány především z řad studentů. Rovněž byly zodpovídaný dotazy (telefonicky, emailem), které souvisely s přístupem k EIZ v rámci celouniverzitní sítě UP nebo s možností vzdáleného přístupu k EIZ, rozšiřováním EIZ v rámci připravovaných projektů atd. Počet těchto dotazů byl opět vysoký a představuje podobnou hodnotu jako v loňském roce. Celkem bylo zodpovězeno **150 dotazů**.

Personálie

K 1. 1. 2022 nastoupil na Oddělení bibliograficko-informačních služeb Mgr. Radomír Sztwiertnia, který převzal agendu týkající se problematiky Open Science za kolegyni Mgr. Sylvii Sommerovou. K 31. 12. 2022 ukončila své působení na Oddělení meziknihovní výpůjční služby paní Eva Martínková, která odešla do zaslouženého starobního důchodu. Chod obou oddělení tak v průběhu roku zabezpečovalo sedm zaměstnanců. Ti se v průběhu roku aktivně zapojili do 42 vybraných odborně

vzdělávacích kurzů či seminářů, webinářů a účastnili se také několika konferencí. Za všechny bych uvedla například semináře pořádané VKOL na téma Elektronické informační zdroje v knihovnické praxi, Centrem celoživotního vzdělávání UP školení na téma Efektivní komunikace – prostředek pro zdravé klima na pracovišti, webinář Vzdělávacího centra SVK PK na téma Funkční (ne)gramotnost aneb Jak pracovat s informacemi, webináře MV ČR týkající se problematiky otevřených dat - Co jsou otevřená data a Publikační plán a publikace dat, e-learningový kurz knihovnické angličtiny e-LKA 3 a v neposlední řadě také konferenci Bibliotheca Academica 2022, která se konala v Olomouci, a na jejíž organizaci se někteří taktéž podíleli.

Meziknihovní výpůjční služba

Aktivní MVS

Celkový počet požadavků od čtenářů	911
Počet objednávek do tuzemských knihoven	309
z toho vyřízených výpůjčkou	201
z toho vyřízených tištěnou kopií	108
Počet nevyřízených požadavků	602*

* z tohoto počtu nebylo 312 dokumentů nalezeno v českých knihovnách (a následně objednáno prostřednictvím mezinárodní MVS) a zbývajících 290 požadavků nebylo vyřízeno z následujících důvodů:

- 1) dokument byl nalezen v KUP nebo ve VKOL
- 2) dokument byl nalezen v našich databázích nebo na internetu
- 3) dokument nebylo možno objednat kvůli nedostupnosti v konkrétní knihovně
- 4) čtenář svoje požadavky stornoval

Pasivní MVS

Celkový počet požadavků od tuzemských knihoven	229
z toho vyřízených výpůjčkou	97
z toho vyřízených tištěnou kopií	78
Počet nevyřízených požadavků	54*

* Požadavky nemohly být vyřízeny:

- 1) z důvodu nedostupnosti požadovaných dokumentů
- 2) objednávky byly nesprávně zaslány na KUP a dále postoupeny LF nebo VKOL
- 3) žádající knihovna svou objednávku stornovala

Mezinárodní MVS

Celkový počet požadavků (včetně Subita).....	312
z toho celkový počet objednávek odeslaných do VKOL	302
z toho vyřízených výpůjčkou	184
z toho vyřízených tištěnou kopií	118
z toho vyřízených prostřednictvím SUBITO	10

z toho vyřízených elektronickou kopií 10*

*Kopie jsou ze strany Subita dodávány v elektronické podobě, čtenářům potom předány v tištěné verzi.

Mezinárodní MVS pasivní

celkový počet požadavků.....	5
kladně vyřízeno.....	0
počet nevyřízených požadavků.....	5

Vzdělávací aktivity

Stejně jako v předchozích letech jsme uspořádali již 5. ročník vzdělávací a propagační akce **Týden s EIZ: Láska, která trvá...**, jenž se konal v termínu 28. 2. – 4. 3. 2022. Akce tentokrát proběhla nejenom v online prostředí, ale především v prezenční formě. Kolegové a kolegyně na všech pobočkách Knihovny UP připravili informační stánky, kde zájemci měli možnost konzultací týkajících se témat elektronických informačních zdrojů a práce s nimi. Pod vedením lektora se účastnili také workshopů, kde si prakticky vyzkoušeli vyhledávat odborné články a literaturu vhodnou pro jejich závěrečné práce. Bylo uspořádáno 10 různých webinářů, jejichž hlavním obsahem byla práce s vybranými databázemi. A připravili jsme mimo jiné i soutěž o zajímavé ceny věnované společností Bookport. Zároveň se podařilo získat 10 nových zkušebních přístupů, které rozšířily nabídku e-zdrojů napříč obory studovanými na UP. Účastníci měli taktéž možnost vybrat si z nabídky propagačních předmětů, které jsme dostali od zástupců společností Albertina income Praha s. r. o, Ebsco, Bookport, projektu CzechElip apod.

Z pozice koordinátora Open Science v KUP se naše oddělení zapojovalo do aktivit souvisejících s tématem **Open Science** na UP. Navázala se pravidelná spolupráce s pracovní skupinou Open Science, jež byla na UP vytvořena pod vedením prorektorky pro vědu a výzkum. Během jednotlivých setkání jsme se podíleli na řešení palčivých témat, které bylo nutné postupně zmapovat či zlegalizovat. Výsledkem této celoroční aktivity byla norma Ochrana autorských práv, práv souvisejících s právem autorským a databází na UP, která nabyla své účinnosti začátkem roku 2023. A také dotazníkové šetření, které proběhlo na UP koncem roku a mělo zjistit, jakým způsobem je nakládáno s výzkumnými daty na UP. Výsledky tohoto průzkumu budou zásadní pro formulování univerzitní strategie na další období.

V termínu od 24. 10. do 30. 10. 2022 jsme se zapojili do mezinárodní akce **Open access week**, během které se uspořádaly tři různé semináře zaměřené na možnosti publikování v otevřeném přístupu a způsoby nakládání s výzkumnými daty. Věnovali jsme se také praktickým záležitostem, např. jak je možné splnit požadavky z oblasti otevřené vědy, jež jsou na řešitele výzkumných projektů kladeny poskytovateli finanční podpory. Formou konzultací se nabízely veškeré potřebné informace a byla

také poskytována podpora v podobě zpracování odborných analýz při ověřování kvality vědeckých časopisů a konferencí.

V letním a podzimním semestru probíhala pravidelná školení na práci s EIZ, kterých se účastnili zájemci z řad studentů i akademických pracovníků. Tématy jednotlivých školení byly především stanovení rešeršní strategie, možnosti vyhledávání v katalozích a licencovaných databázích, citování s citačním manažerem Citace PRO Plus, otevřená věda, jak se vyhnout publikování v predátorských časopisech a jak ověřit kvalitu vědeckého časopisu.

V průběhu roku 2022 se podařilo zrealizovat **57 seminářů**, na kterých bylo prezenčně proškoleno **873 účastníků**. I nadále jsme zájemce školili formou webinářů, kterých jsme uskutečnili **7** a zúčastnilo se jich **161** posluchačů z řad studentů, akademiků i vědeckých pracovníků UP. Součástí informačního vzdělávání byly i vstupy do diplomových seminářů nebo podobně zaměřených předmětů na jednotlivých fakultách UP.

Pokračovali jsme také ve vedení předmětu **Elektronické informační zdroje pro doktorandy** na Filozofické fakultě UP (FIF/91MIZ), který je realizován formou pětihodinové blokové výuky dvakrát za semestr. Za oba semestry bylo prezenční formou proškoleno **22 studentů**.

Probíhala i výuka akreditovaných předmětů **Elektronické informační zdroje pro studenty bakalářského (FIF/EIZB) a magisterského studia (FIF/EIZM)** na Filozofické fakultě UP. Oba předměty byly vyučovány formou blended learning a úspěšně je dokončilo **48 studentů**, kterým byl udělen zápočet.

Od začátku akademického roku 2022/2023 jsme rozšířili výuku dvou nových akreditovaných předmětů **Práce s elektronickými informačními zdroji** na Pedagogické fakultě UP (USS/UPEZ a USS/KUPEZ). I tento předmět byl realizován formou blended learning a zápočet za zimní semestr 2022/2023 získalo **63 studentů**. Obnovena byla i spolupráce s Oddělením dalšího vzdělávání, kdy bylo vypsáno celkem 6 kurzů s tématy **Elektronické informační zdroje, Jak a kde publikovat a Open Science – Teoretická východiska a praktické rady**. Úspěšně je absolvovalo **38 účastníků**.

V neposlední řadě jsme se zapojili do projektu CRP **Podpora blended learningu vysokoškolskými knihovnami (služby, zdroje, procesy)**, jehož cílem bylo analyzovat služby, zdroje a procesy českých vysokoškolských knihoven v kontextu rostoucího rozšíření blended learningu na vysokých školách, zmapovat klíčové parametry prostředí pro možné změny a vytvořit doporučení pro poskytování knihovních služeb knihovnami českých veřejných vysokých škol pro maximální podporu procesů blended learningu. V rámci jednotlivých mikrotýmů jsme se podíleli na analýze stavu na UP a formou kvantitativních ukazatelů i kvalitativním šetřením jsme dospěli k závěrům, které byly předloženy ke zpracování do závěrečné zprávy projektu.

Mgr. Kristina Mikešová
vedoucí oddělení BIS

Oddělení doplňování fondu

Po několika letech došlo v roce 2022 konečně k návratu k běžnému pracovnímu režimu bez omezení způsobených pandemií COVID19. Celé oddělení pracuje z kanceláří a home-office nijak systematicky nevyužívá.

Akvizice neperiodických dokumentů

V roce 2022 byly do knihovny Zbrojnice nakoupeny knihy (tištěné i elektronické) za částku cca 1 780 000 Kč. Tato částka je složena z financí čerpaných z rozpočtu knihovny (cca 1 530 000 Kč) a z financí čerpaných z *Programu na podporu vzdělávání na vysokých školách v Olomouckém kraji v roce 2022* (247 619 Kč).

V únoru 2022 byla mimořádně pořízena kolekce knih v ukrajinském jazyce. Bylo zakoupeno asi 70 titulů za celkovou částku 31 000 Kč. Tyto knihy jsou volně dostupné ve studovně knihovny Zbrojnice a jsou určeny primárně pro uprchlíky před válkou na Ukrajině. Jednalo se o poměrně složitou akvizici, kterou jsme realizovali asi týden po rozpoutání války a bylo velmi obtížné sem knihy dostat.

Ve dnech 12. – 13.10. se v noční studovně Zbrojnice konala výstava zahraniční odborné literatury, kterou jsme připravili ve spolupráci s firmou Slovart G. T. G. O tuto výstavu byl velký zájem a na základě tipů od návštěvníků jsme pořídili do fondu knihovny 75 titulů za celkovou částku 137 650 Kč

Kromě nově zakoupených knih pokračují práce na zpracovávání knih pořizovaných na jednotlivých pracovištích UP a dále jsou akvírovány menší dary.

Akvizice neperiodických dokumentů

Již tradičně je nejnáročnější akcí výběr dodavatele zahraniční periodické literatury výběrovým řízením. V roce 2022 byla vybrána ze dvou uchazečů firma Suweco s nabídkovou cenou 3 785 605,58 Kč. S touto firmou tak pokračuje spolupráce z předchozího roku. Akvizice českých periodických dokumentů probíhá kontinuálně bez větších problémů.

Kromě akvizice periodik se také více zaměřujeme na vyřazování archivních ročníků titulů, o které není příliš velký zájem. Zejména z prostorových důvodů se snažíme sklad knih co nejvíce zeštíhlit a jeho využití zefektivnit.

Vzdělávání

Pracovníci ODF dále pokračují zejména ve zlepšování jazykové vybavenosti prostřednictvím jazykových kurzů. Během roku navštívili několik kurzů CŽV organizovaných univerzitou. Antonín Pokorný vystoupil na celostátní konferenci Bibliotheca Academica s příspěvkem *Textová analýza závěrečných prací studentů UPOL jako zdroj pro akvizici*.

Mgr. Antonín Pokorný

Oddělení zpracování fondu

Krátké představení oddělení

Oddělení zpracování fondu zpracovává knižní i speciální dokumenty (elektronické zdroje, hudebniny, kartografické dokumenty, zvukové záznamy a videozáznamy), pro všechny fakulty Univerzity Palackého (viz graf) a jednotlivá pracoviště Univerzity Palackého (Britské centrum, Archiv UP, Kariérní centrum UP). Zpracováváme také knihy z některých katederních knihoven (Knihovna asijských studií, Richterova knihovna, Katedra historie-sekce archeologie, Studovna FF). Všechny zpracované záznamy se objevují nejen v katalogu Knihovny Univerzity Palackého, ale zasíláme je i do Souborného katalogu ČR, a zároveň se spolupodílíme zasíláním jmenných a věcných autorit na tvorbě souborů Národních autorit ČR.

V našem oddělení pracuje 6 samostatných odborných knihovníků – katalogizátorů, kteří zpracovávají dokumenty kompletně, a to z jmenného i z věcného hlediska. Každý z katalogizátorů zpracovává knižní dokumenty ze všech oborů a ve všech jazykových variantách, které se v rámci Univerzity Palackého pořídí. Zároveň se každý katalogizátor specializuje na jeden konkrétní druh speciálního dokumentu.

Vedoucí oddělení Simona Uherková je zároveň jmennou redaktorkou katalogu, tudíž je garantem jmenného zpracování dokumentů. Tato je i supervizorkou pro jmenné personální autority, které zasílá do rejstříku Národních autorit, zaštiťuje zpracování všech speciálních dokumentů, a také skenuje obálky a částečně obsahy zpracovaných knih. Helena Andrášková je katalogizátorkou, a zároveň věcnou redaktorkou katalogu. Je tedy garantem věcného zpracování dokumentů a vypracovává nové věcné autority, které zasílá do rejstříku Národních autorit. Obě redaktorky sledují metodiku Národní knihovny ve své oblasti, jsou členkami Pracovních skupin NK, a školí a informují ostatní katalogizátory. Lenka Trojanová je supervizorkou jmenných personálních autorit, sleduje změny v této oblasti a informuje ostatní katalogizátory. Do konce května byla Pavla Lžičarová supervizorkou jmenných korporativních autorit a autorit akcí, které také posílala do souboru Národních autorit ČR. Od 1.6.2022 je supervizorkou pro tyto autority Zdeňka Krůželová. Jiří Škrobák se také věnuje stavění fondu ústřední knihovny, spravuje systém signatur, věnuje se aktualizaci signatur a provádí jejich změny. Totéž vykonává i pro knihovnu Katedry asijských studií a Sinofon.

Knihovnicko-informační služby + novinky uplynulého roku

Katalogizátoři zpracovávají knižní i speciální dokumenty podle katalogizačních pravidel RDA a všechny takto vytvořené záznamy zasíláme do Souborného katalogu ČR. Všichni katalogizátoři zároveň vypracovávají a doplňují personální autority, které potřebují použít do zpracováváných dokumentů, a supervizorky takto vytvořené autority revidují a zasílají do souboru Národních autorit ČR.

Zdeňka Krůželová vypracovává korporativní autority a autority pro akce, které připravuje na zasílání do souboru Národních autorit ČR.

Bohužel od 1.6. až do konce roku nebyl ze strany NK vytvořen přístup pro možnost posílání korporativních autorit do Souboru národních autorit.

Oddělení zpracování fondu nadále pokračuje ve spolupráci s Centrem podpory studentů se specifickými potřebami Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Centrum převádí dokumenty, potřebné ke studiu, do speciální elektronické podoby určené pro zrakově znevýhodněné uživatele, tyto dokumenty S. Uherková zpracuje do katalogu a zpřístupní je tak oprávněným uživatelům. Zároveň pokračuje Knihovna UP s přispíváním na portál Knihovní brána pro zrakově postižené, který slouží jako souborný katalog speciálních dokumentů, určený pro zrakově znevýhodněné uživatele.

Nadále skenujeme obálky všech zpracovaných knih. U knih, které jdou přímo k vyučujícím, do Archivu UP nebo do katederních knihoven, skenujeme i obsahy knih, případně literaturu.

Dokončili jsme katalogizaci sbírky atlasů a map prof. Voženílka.

S. Uherková vypracovala manuál na katalogizaci starých tisků a zaškolila Petru Absolonovou, která začala sbírku starých tisků KUP zpracovávat. Zpočátku pracovala pod kontrolou S. Uherkové a od 25. 3. katalogizuje samostatně s možností konzultace případných nejasností.

V lednu byla navázaná spolupráce na zpracování knihovního fondu Konfuciova institutu, v květnu jsme obdrželi 50 knih z jejich fondu, které jsme jim obratem zpracovali.

V průběhu roku jsme také pracovali na pročišťování rejstříku jmenných autorit od duplicit, které vznikají zejména stahováním klasifikačních prací ze STAGu do knihovního katalogu, a na vzájemném propojování jmenných, korporativních a věcných autorit stažených z NK, tím jsme zharmonizovali několik tisíc autorit.

Statistiky

Na rok 2022 byl Lence Trojanové opět schválen Grant Ministerstva kultury ČR – VISK9/II na projekt Harmonizace lokálních autorit KUP se souborem národních autorit v Souborném katalogu Národní knihovny ČR. Díky tomu se podařilo zkontrolovat, zharmonizovat a opravit **451** jmenných autorit.

V roce 2022 bylo v rámci zpracování dokumentů v oddělení OZF vytvořeno, zrevidováno a zasláno do souboru Jmenných autorit ČR **2.332** personálních a korporativních autorit. Celkově jsme od roku 2009, kdy naše knihovna zakoupila systém ARL a začala pracovat ve formátu Marc21, přispěli ke konci roku 2022 do souboru Národních autorit ČR počtem **21.928** nových autorit.

V roce 2022 byly zaslány do souboru Věcných autorit ČR **3** návrhy věcných autorit. Nadále jsme zpracovávali nejen nové knihy (zakoupené z rozpočtu na nákup knih KUP a grantů fakult a kateder), ale i starší dokumenty z některých kateder a součástí UP, které doposud nebyly zaevidované a zpracované v katalogu KUP (např. dokumenty z Katedry asijských studií, z Katedry historie – sekce archeologie, ze Studovny FF, z Archivu UP, z Francouzského centra). V rámci tzv. fakultní registrace FF jsme v roce 2022 zpracovali **3.608** titulů.

V roce 2022 jsme zaslali do Souborného katalogu ČR **3.379** nových záznamů dokumentů, a tím jsme navýšili celkový počet námi zaslaných nových záznamů na **56.956**. U těchto záznamů jsme tzv. vlastníci záznamů, což znamená, že jsme záznam zpracovali jako první a ostatní knihovny se k nám připojují. Celkově bylo z naší knihovny do konce roku 2022 přijato do Souborného katalogu ČR **127.868** záznamů, v roce 2022 to bylo **8.770** záznamů.

V roce 2022 jsme pokračovali v aktivní spolupráci s projektem ObalkyKnih.cz. Během roku 2022 jsme jako celá Knihovna UP naskenovali a odeslali celkem **37.838** stran obálek, obsahů a literatury. Oddělení zpracování fondu se podílelo naskenováním **9.675** stran. V roce 2022 jsme opět na 2. místě v republice v počtu naskenovaných titulů i v počtu všech odeslaných naskenovaných stran. Mezi univerzitními knihovnami jsme jednoznačně první. Od počátku naší spolupráce v roce 2017 jsme již přispěli **160.565** stranami.

Personálie

Katalogizátorka a supervizorka jmenných korporativních autorit a autorit akcí Pavla Lžičařová odešla k 31. 5. na mateřskou dovolenou. Od 1. 6. nastoupila na pozici katalogizátorky Věra Šimůnková a supervizorkou jmenných korporativních autorit a autorit akcí se stala Zdeňka Krůželová.

Vzdělávání

a) knihovníky

Simona Uherková a Helena Andrášková vyškolily Petru Absolonovou na katalogizaci starých tisků podle pravidel RDA.

b) knihovníků

V červnu 2022 proběhlo školení zaměstnanců oddělení BOZP.

S. Uherková

- školení o tvorbě a zasílání jmenných autorit s vedoucí Oddělení národních jmenných autorit v NK PhDr. Petrou Šťastnou (březen, Olomouc)
- seminář Rozvoj manažerských kompetencí (duben, Brno)
- školení Knihovny.cz (květen, Praha)
- školení BOZP (květen, Olomouc)
- seminář Cosmotron (červen, Hodonín)
- Bibliotheca Academica (říjen, Olomouc)
- webinář Přístupnost knihovních dat (listopad)
- výroční seminář Souborného katalogu ČR a Národních autorit ČR (listopad, Praha)
- kurz v rámci CŽV – Excel (listopad, Olomouc)
- e-learning Digitalizace v knihovnách

J. Škrobák

- seminář Cosmotron (červen, Hodonín)
- konference Knihovny současnosti (září, Olomouc)
- Bibliotheca Academica (říjen, Olomouc)

L. Trojanová

- školení o tvorbě a zasílání jmenných autorit s vedoucí Oddělení národních jmenných autorit v NK PhDr. Petrou Šťastnou (březen, Olomouc)
- kurzy v rámci CŽV

Z. Krůželová

- zasedání pracovní skupiny věcného zpracování NK ČR (červen, Praha)
- kurz v rámci CŽV – Excel (listopad, Olomouc)

Akce

J. Škrobák zorganizoval další běh Stáže pod křídly AKVŠ na téma katalogizace. Stáž navázala na předchozí 3 úspěšné akce, které se konaly v loňském roce, a opět i tentokrát byla velice brzy naplněna kapacita účastníků (10 osob). Stáže se zúčastnili knihovníci-katalogizátoři z vysokoškolských knihoven v ČR. Ve 3 dnech se katalogizátoři seznámili s historickým vývojem katalogizace v naší knihovně i se současnou praxí. Seznámili se s celým chodem oddělení zpracování fondu, s našimi zpracovými manuály, s knihovnickým systémem ARL, navštívili téměř všechny pobočky Knihovny UP. Na průběhu stáže se podíleli všichni pracovníci oddělení zpracování fondu. Akce byla přínosná jak pro účastníky akce, tak pro naše oddělení, neboť jsme se dozvěděli mnohé zajímavé informace o fungování a praxi katalogizačních oddělení v jiných knihovnách.

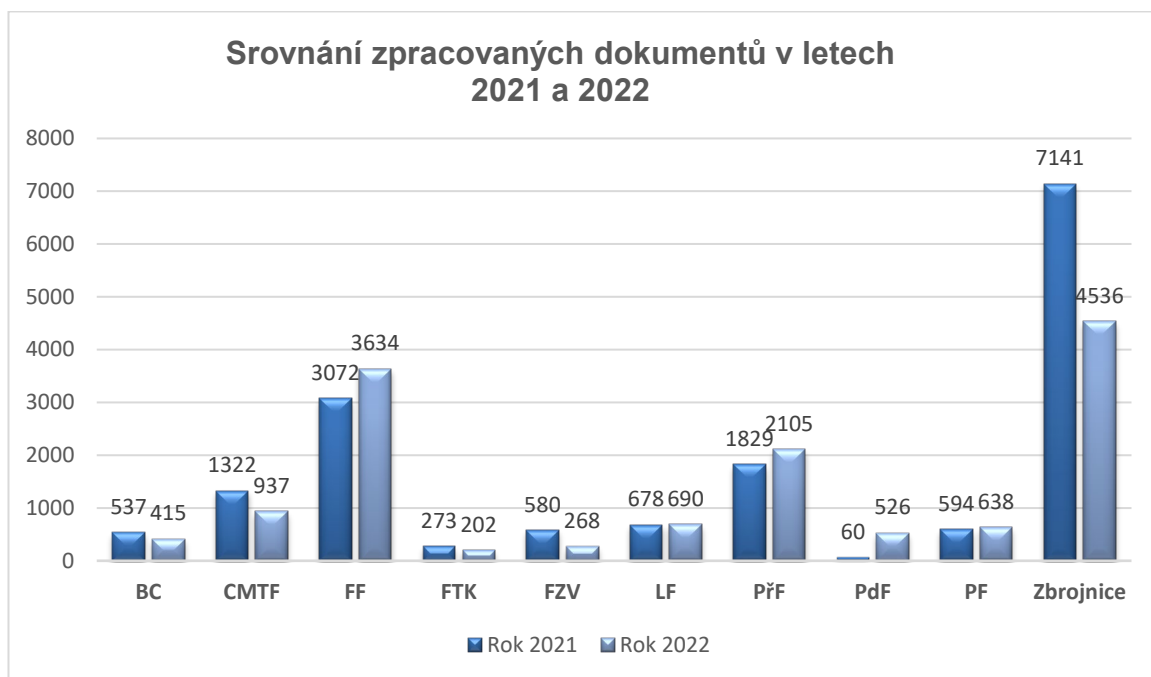
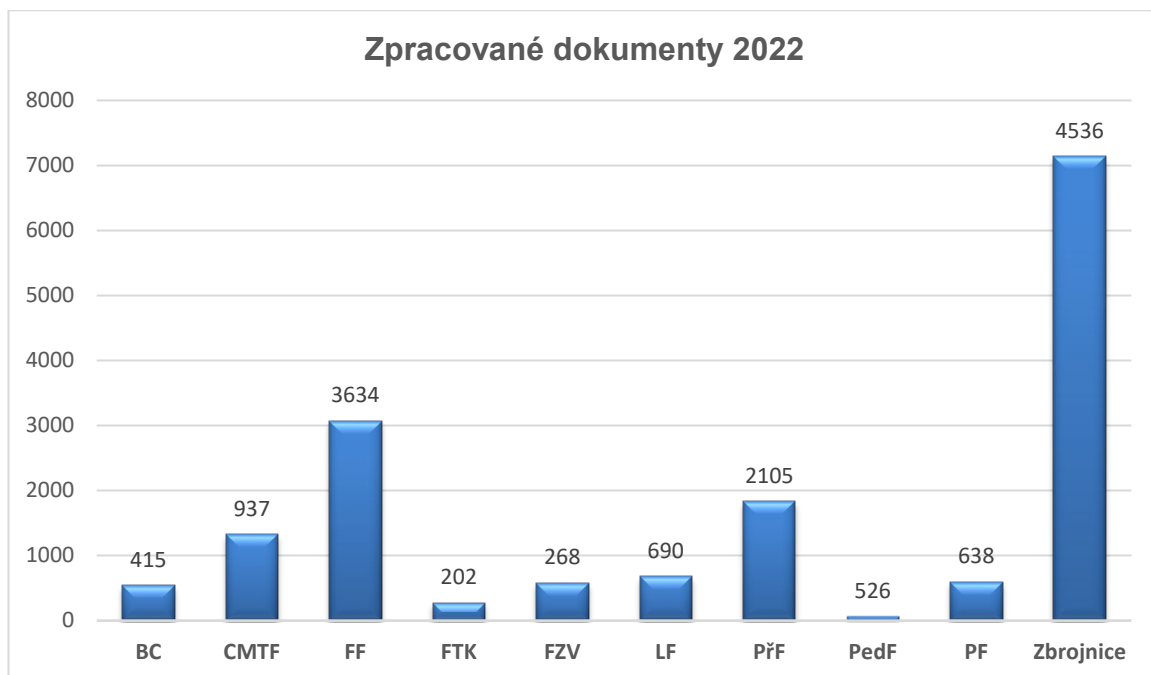
S. Uherková se aktivně podílela na přípravách a konání konference VŠ knihoven Bibliotheca Academica, kterou v roce 2022 Knihovna UP pořádala.

Účast na projektech, spolupráce s jinými subjekty

Oddělení spolupracuje se Souborným katalogem ČR a podílí se na jeho doplňování, dále se podílí na tvorbě souboru Národních jmenných autorit ČR i souboru Národních věcných autorit ČR. Spolupracuje také s knihovním portálem Knihovní brána pro zrakově postižené. Podílíme na projektu ObálkyKnih.cz.

Od r. 2012 každoročně získáváme granty z MK ČR – VISK 9/II na harmonizaci jmenných autorit KUP s autoritami NK v Souborném katalogu ČR.

Grafy rozdělení zpracovaných dokumentů dle jednotlivých poboček

Mgr. et Mgr. Simona Uherková
vedoucí Oddělení zpracování fondu

Oddělení výpůjčních služeb a ochrany fondů

Výpůjční služby

Rok 2022 byl v oddělení výpůjčních služeb a ochrany fondů na Zbrojnici konečně normální. Po dvou pandemických letech plných omezení a uzavření knihovny došlo k návratu do „starých kolejí“ a knihovna, potažmo výpůjční služby, se mohly nadechnout. Jak pro zaměstnance, tak pro studenty, to byl vítaný návrat k běžné funkci knihovny, běžnému provozu.

Bez omezení bylo možné opět pracovat vstřícně směrem k návštěvníkům, opět se podílet na různých aktivitách a vymýšlet různá vylepšení v knihovně. Statistické ukazatele měly tendenci vracet se zpět k dřívějším hodnotám.

Celé oddělení přes celý rok pracovalo bezproblémově a aktivně. Byla jednoznačně vidět snaha a otevřenost směřující k základnímu úkolu knihovny – být tu pro studenty a vyučující UP a poskytovat jim bezchybný servis, tak jak to bylo i doposud zvykem. To bylo oceněno i v dotazníkové akci mezi studenty, kde byly služby jednoznačně kladně hodnoceny.

Knihovnicko-informační služby + novinky

Rok 2022 znamenal návrat k běžnému knihovnímu provozu, a hlavně k standardní otevírací době. Knihovna mohla spolupracovat na nejrůznějších akcích na univerzitní, městské i celostátní úrovni.

Pozůstatkem covidových let tak již zůstala jen neustálá přítomnost dezinfekčních prostředků a zásoby roušek a testů k možnému použití.

Viditelně se změnila především návštěvnost – opět se Zbrojnice stala místem studia, učení, setkávání, dialogů, pohody a odpočinku ... jako dříve.

Pracovalo se tedy kromě běžných výpůjčních služeb i na různých modernizacích, prostorových úpravách, revizích, vyřazování neaktuální literatury, atd. – těch neviditelných knihovnických činnostech, které jsou ale důležité pro všechny.

Inspirací pro další rozvoj služeb byly výsledky dotazníkové akce pro studenty organizované v květnu – ohromné množství pozitivních ohlasů na služby knihovny a spoustu zajímavých nápadů do budoucna – to bylo nádherné ocenění práce všech pracovníků oddělení a knihovny. Je to i povzbuzení do budoucna.

Reakcí na blízký evropský válečný konflikt bylo vytvoření Ukrajinské knihovny ve Zbrojnici pro uprchlíky z území okupovaných ruskými vojsky – z ní se půjčilo velké množství především beletristické literatury.

Stabilně také nadále probíhaly běžné úpravy a menší opravy knih z volného výběru – obalování, přelepování signatur, atd.

Někteří pracovníci oddělení se podíleli na skenování obálek a obsahů knih do katalogu.

Do oddělení přibyl nový hlavní revizor.

Nově se také začal zpracovávat retrokatalogově historický fond knihovny.

Prostorové úpravy související s výpůjčním oddělením:

- Úprava a dovybavení prostoru před klubovny
- Úprava šatního prostoru
- Úprava prostoru pro půjčování odpočinkových lehátek na nádvoří Zbrojnice
- Technická vylepšení související s výpůjčním oddělením:
Doplnění další (sedmé) multifunkční kopírky pro potřeby studentů v sálech
Doplnění dalšího (druhého) nabíjecího kiosku na mobily, tablety a notebooky pro potřeby studentů u výpůjčního pultu

Statistiky

- 197 733 uživatelů navštívilo knihovnu (konkrétně Zbrojnici)
- 64 142 absenčních výpůjček a prolongací
- 222 649 xerokopí a tisků
- 20 525 oskenovaných dokumentů od uživatelů přímo na multifunkčních tiskárnách
- 8 426 nabití kreditů na Identifikační karty v celkové částce 754 787 Kč
- 666 zodpovězených emailů k výpůjčnímu oddělení
- 5 635 naskenovaných obálek, obsahů a seznamů literatury jednotlivých dokumentů do katalogu
- 97 022 dokumentů založeno zpět do regálů volného výběru (tj. prezenční výpůjčky)
- 198 využití nabíjecích kiosků
- 49 zapůjčení notebooků a tabletů
- 5 208 dokumentů vráceno přes bibliobox Zbrojnice
- 82 provedených exkurzí (1 202 lidí)
- 105 020 dokumentů vystaveno k dispozici ve volném výběru a 211 564 dokumentů ve skladu
- 1 911 studentů celkem navštívilo noční studovnu Zbrojnice v nočních hodinách

Personálie výpůjčního oddělení

Provoz 264 otevřených dnů v roce (74 hod. týdenní běžná provozní doba) zabezpečovalo 12 pracovníků ve výpůjčce. Jedna pracovnice ve zkráceném úvazku pracuje na Richterově knihovně Katedry dějin umění FF UP. Každý pracovník knihovny má navíc stanovené specifické provozní úkoly navíc.

V roce 2022 došlo v oddělení k těmto personálním změnám: příchod Michaely Klímové

V provozu recepce byli využíváni i brigádníci na DPP.

Školení knihovníků na UP

- Školení na výpůjční systém ARL (firma Cosmotron) – po několika letech
- Školení v odd. BIS na EIZ (el. inf. zdroje) - periodické
- Školení BOZP, požární ochrany, řidičů – periodické
- Pracovníci oddělení navštěvovali kurzy anglického jazyka

Školení a konference knihovníků mimo UP

- Neuskutečnily se žádné klasické služební cesty mimo Olomouc
- Některé knihovnice se zúčastnily tradiční celostátní knihovnické konference Knihovny současnosti 22 v Olomouci (září)
- Některé knihovnice se zúčastnily knihovnické vysokoškolské konference Bibliotheca Academica 22 v Olomouci (říjen) – zde byl vysoký podíl na samotné organizaci konference
- Většina oddělení se zúčastnila odborné exkurze v Parlamentní knihovně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Praze

Kulturní a společenské akce

Akce pořádané UP

- Podíl na akci „Týden s EIZ“ (elektronickými informačními zdroji) v rámci knihovny (únor)
- Podíl na akci Majáles UP (květen)
- Propagační stánek knihovny na MEET UP pro nové studenty (září)
- Podíl na akci „Dny otevřených dveří“ na UP s komentovanými prohlídkami (listopad)

Akce pořádané celostátně

- Zapojení se do celostátní akce „Muzejní noc“ (květen)
- Zapojení se do celostátní akce „Noc vědců“ (září)
- Zapojení se do celostátní akce „Dny evropského dědictví“ (září)
- Zapojení se do celostátní akce „Noc literatury“ (září)

Výstavy, čtení, semináře v knihovně

- Tvorba autora a odborná prohlídka okenních kreseb slovenské umělkyně Jaro Vargy s podtitulem Návrat do Nového světa (leden)
- Remember Nansen – výstava (únor)

- Ukrajinská knihovna – vytvoření výstavy-nabídky ukrajinských výukových a beletristických knih pro uprchlíky v souvislosti s válečným napadením Ukrajiny ruskými vojsky v únoru
- Erika Mann – výstava (březen/duben)
- Podíl na celostátní akci „Muzejní noc“ - výstava vzácných a historických knih s odborným výkladem
- Nejbohatší ekosystémy planety Země – výstava (květen/červen)
- Atentát na Heydricha – výstava (květen/červen)
- Street art a graffiti – výstava (srpen/září)
- Podíl na celostátní akci „Noc vědců“ na UP s podtitulem „Všemi smysly“ - komentované prohlídky a výstavy historických fondů (září)
- Podíl na celostátní akci „Dny evropského dědictví“ - výstava vzácných a historických knih s odborným výkladem
- Bartoloměj Paprocký z Hlahol – výstava (září/říjen)
- Tchajwan, písemnictví – Na cestě za svobodou – výstava (říjen/listopad)
- Olmützer Kulturtage – dobrovolnictví – výstava (listopad/prosinec)
- Podívej se, co dokážu – Vyhlídalová – výstava (listopad/prosinec)

Pomoc / podíl na akcích jiných organizací

- Podíl na peněžní sbírce ke Dni válečných veteránů (listopad)

Odborná návštěva knihovny z jiných organizací

Knihovnu navštívilo několik knihovníků i ze zahraničí, většinou v rámci programu Erasmus (Slovensko, Polsko, Německo) nebo i multikulturní skupiny z UP (v rámci Letní školy slovanských studií).

Vize do budoucna

- Pokračovat nadále ve zvýšené aktualizaci knihovního fondu (přeřazování, vyřazování, odpisy atd.), jak ve volném výběru, tak především ve skladech knihovny
- Zdokonalování se pracovníků v anglickém jazyce a vyhledávání v EIZ
- Zdokonalování se pracovníků v univerzálnosti a zastupování v rámci většího oddělení
- Zvýšení psychické odolnosti pracovníků, účast na stmelujících teambuildingových aktivitách knihovny nebo společných akcích mimo knihovnu
- Zapojení se do akce skenování knižních obálek, obsahů knih a soupisů literatury
- Další zlepšování nadstandardních podmínek pro studenty
- Dokončení a revize nového skladového prostoru pro uložení historických knih
- Dokončení nového vstupního prostoru – modernizace recepce
- Retrokatalogizace dalších speciálních částí fondu (historické fondy)
- Estetizace dalších studijních prostorů na chodbách knihovny

- **Ochrana fondů**

Úsek ochrany fondů pracuje v režimu:

- expedice ze skladu dokumentů (2 pracovníci) – včetně správy skladu a zpracování převodu VHS na DVD
- recepce (2 pracovníci) – včetně základní ostrahy objektu
- podatelna (1 pracovnice) – včetně základního zpracování a distribuce dokumentů z pošty
- revize (2 pracovnice) – včetně upomínkových a odpisových akcí, včetně tvorby hlavní revizní zprávy
- retrokatalogizace (1) – včetně aktuálního zpracovávání historických fondů

U všech činností došlo k zaučení náhradníků, event. brigádníků.

Odborné činnosti

V roce 2022 pokračovalo průběžné vyřazování nepotřebných knih ze skladu, kvůli aktualizaci fondu.

Provádělo se obalování knih na novém obalovacím systému/přístroji COLIBRI – celkem cca 13 500 obalových operací.

Pokračovala úspěšně zahájená digitalizace starých VHS kazet z fondu knihovny – převod na DVD. V roce 2020 se tak převedlo na aktuálně čitelný nosič 102 kazet.

Důležitou změnou v oddělení bylo zřízení nové funkce hlavního revizora fondu pro celou Knihovnu UP včetně poboček. Důvodem byla především centralizace a sjednocení revize, její důslednost, efektivita a modernizace. Hlavním revizorkou se stala Zdeňka Koutná, se zkušeností z různých provozů a poboček knihovny (přešla z pobočky PřF-Holice). V její gesci za první necelý rok působení bylo v různých částech knihovny (především PřF, FTK a Zbrojnice) zrevidováno celkem 65 460 knihovních jednotek.

Došlo k rozšíření a stabilizaci spolupráce při opravách vazeb poškozených knih v univerzitní knihvazačské dílně Vydavatelství UP.

Statistiky

- 4 385 dokumentů bylo absenčně půjčeno ze skladu na základě žádánek uživatelů
- 6 390 dokumentů bylo odepsáno z knihovního fondu ÚK v souladu s knihovním zákonem a vyřazeno z katalogu
- 18 ztrát dokumentů uživateli bylo nahrazeno stejným nebo podobným výtiskem

Upomínková agenda

V průběhu roku 2022 byla po covidových letech opět oživena velká upomínková agenda v rámci tzv. 6. upomínek. Nevracející studenti a vyučující obdrželi doporučený dopis z knihovny se souhrnem nevrácených dokumentů, vyčíslením celkové pokuty a nastíněním možného postupu knihovny po právní stránce v případě žádné reakce.

- Upomínáno bylo celkem 103 osob
- Zareagovalo 83 osob (81%)
- Urgováno celkem 285 knih, vráceno nebo nahrazeno 227 knih (80%)
- Zaplaceno na upomínkách 105 220 Kč

Personálie

Novým pracovníkem se stala Zdeňka Koutná na úseku revize.

Spolupráce

Úsek ochrany fondu i nadále dlouhodobě spolupracuje s organizací SPOLU (agentura pro podporované zaměstnávání) a umožňuje roční bezplatnou praxi jednomu klientovi organizace.

Richterova knihovna

Odborná knihovna Katedry dějin umění FF UP, tzv. Richterova knihovna, obsahuje několik tisíc svazků odborné literatury a několik desítek titulů odborných periodik. Je stále v gesci Knihovny UP, spadá personálně mimořádně pod odd. výpůjčních služeb a ochrany fondů. Spolupráce s katedrou probíhá bez problémů.

Richterova knihovna obsahuje aktuálně celkem 3 987 svazků. Během celého studijního roku navštívilo knihovnu celkem 610 studentů.

Mgr. Vladimír Klásek
vedoucí Odd. výpůjčních služeb a ochrany fondu

Jste skvělí, moc děkuji za vaše služby, v knihovně je skvělá atmosféra, chodím tam často a trávím tam hodiny. Děkuji mocrát všem zaměstnancům knihovny za skvělou práci, kterou odvádíte. Vždy jsou velice vstřícní a snaží se pomoci, jak nejlépe dovedou. Dokonce ve složitých situacích mi ochotně pomohli nebo doporučili další cestu. Knihovna je díky vám všem příjemným studijním prostředím. Dole na recepci pracuje velmi milá slečna. Bohužel už si nepamatuji jméno, ale když jsem volal záchranku s epilepsií, dokázala zachovat chladnou hlavu a být všem oporou. Tímto ji děkuji. Moc milý personál, moc chvilím. Miluju kolektivní místnosti. Nebeholu a žijemolu, ale mrzí mě vynechání zbylých dvou. Ale podlím je naprosto geniálně víc a cením rekonstrukci toalet. Jen by se mi ještě hodil nějaký automat s drobným jídlem, nejen s nápoji. Ale jinak jsem naprosto spokojená a žiji v knize. Je to stala mou oblíbenou knihovnou (a jednou z nejoblíbenějších univerzitních budov v Olomouci). Díky za všechny ty roky na několika fakultách od roku 2013. Sice nevím kam, ale bodlo by víc míst k učení. V době před koncem semestru byla plná, hodně lidí honil diplomky a seminárky, občas není kde sedět a smutně odcházím. Fungujete perfektně. :-) Moc děkuji všem milým knihovnicům a knihovnicím, kteří v knihovně dělají velice příjemné místo nejen ke studiu. Noční studovna nemá obdoby, možnost ji využívat 24 hodin denně je skvělá. Stejně tak jsem velmi vděčná za otevřenou dobu knihovny. Skvělá atmosféra pro studium. Díky za vše! Děkuji za to, co děláte. Vždy ocením hezkou/matečnou výpomoc ve Zbrojnici a v knihovně na fakultě. :-)	Ráda do knihovny chodím, jen některé knihy, které jsou souze přečtené by mohly být i na vypůjčení. Děkujeme za Vaše služby, priestory, ochotu personálu, etc. Ste moc fajn. :-) Díky moc za to, co děláte! Děkuji :-) Všechno v pořádku! Děkuji za to, že mám tu možnost využívat právě tuto knihovnu. Chápe bych prodloužit všem zaměstnancům knihovny, kteří se vždy ochotně a mile starají o studenty univerzity. Knihovna je pro studenty důležitým místem a je osobně jsem se nikdy nesešla s nějakým problémem nebo neochotou personálu, všichni si Vaši práci maximálně spokojenost. Bylo by skvělé pro absolventy otevřít možnost vypůjčit si nějakou více knih, protože z nich třeba čerpám informace pro nějakou svou následnou práci. Jsem naprosto spokojená, zaměstnanci jsou velmi vstřícní. Jste nejlepší! Jen tak dál. :-) Jako dome, kde pohodlí, tichost skvělých knih, co víc si přát? Jsem se službami velice spokojená, jen tak dál! Jste fajn, jen tak dále. Jedná se o jedno z oblíbených míst pro mnohé studenty, jednoduše vidíte zde génus loci. :-) V knihovně je velmi příjemné zámení se skvělými zaměstnanci! Jste nejlepší! Děkujeme za vaše služby :-) Parádni jak je velká a prostorná. Jsem spokojená. :-) Dělejte skvělou práci, pokračujte v ní prosím. :-) Velmi oceňuji vstřícnost a příjemný přístup ze strany personálu, obzvláště na oddělení meziknihovních výpůjček. Neznám krásnější knihovnu. Chodím tam moc ráda a skvěle mi přijde místočko se sedáckami. :-) Hezky oceňuji fajn atmosféru a možnost natáhnout se na podu. Sie super, mám vás moc ráda! :-) Zbrojka je lepší - vždy tam najdu své blízké ústředí. :-) Kvalita služeb knihovny je na vysoké úrovni, tak doufám, že rostane i nadále.	Smekám před tematickou výpomocí. Děkuji, že jste. Děkuji za velmi kvalitní služby. Jsem spokojen. Příji mnoho úspěchů. Ochota a vstřícnost. Skvělé místo, děkuji. Jani a MVS jsou nejlepší! Děkujeme Vám za vaše služby, moc to pro nás, studenty, znamená. :-) Příjemné prostředí. Ochota pomoci. Máte vždy nádhernou výpomoc. Moc děkuji za Vaši práci, jste skvělí a ráda k Vám chodím. :-) Jste skvělí, díky :-) Jen jako absolvent skuhram, že mám tolik omezené služby. No, nemusela bych mít zadne, ze. :-) Jako student z mého dosahu by uvítal možnost i zprostitelných rezerv (jako ve vedernu). :-) Jsem nesčetně vděčná za noční studovnu, ale byla bych velice ráda, kdyby se uvolila v hezkém stylu jako zmlouze nebo knihovna nahoru. Prostě lepší prostory pro studium než provizorní místa. Děkuji za všechnu práci, kterou pro nás studenti děláte! Velmi příjemné prostředí, milý a vstřícný personál. Pro studium neopracitelně lepší než studenty na LF. Příji Vám hezký den. :-) Děkuji Vám, že fungujete tak hezky :-) Jste boží! V knihovně se mi líbí, dobře se mi v ní studuje a myslím, že její zaměstnanci dělají svou práci dobře. :-) Prostory jsou obecně moc hezké a velmi reprezentativní. Děkuji za krásná léta studia ve Zbrojici! Služby knihovny využívám již několik let, vždy spokojenost. Cenná si práce a aktivita knihovnic, je vidět jejich neustálá snaha o zkvalitnění služeb. Ze mě zatím jedna z nejlepších knihoven a velmi milý a vstřícný personál. V knihovně (bohužel) trávím správně dost času a s atmosférou i ochotou jsem byla zatím vždycky spokojená. Děkuji. Jste skvělí!
--	---	---

Britské centrum

Krátké představení oddělení

Britské centrum je pobočkou KUP, jejíž činnost je zaměřena na oblast English Language Teaching and Learning, propagaci anglického jazyka a anglosaské kultury. V posledních letech se zaměřujeme i na propagaci čtenářství prostřednictvím dětského čtenářského klubu. Pobočka nabízí knihovnické služby včetně absenčních výpůjček nejen studentům, zaměstnancům a absolventům UP a studentům U3V, ale jako jediná součást Knihovny UP také široké veřejnosti, která tuto možnost hojně využívá.

Britské centrum KUP si klade za cíl pomáhat svým návštěvníkům při výběru vhodných materiálů pro studium a výuku anglického jazyka na všech úrovních vzdělávání, podporovat snahu o individuální zdokonalování v anglickém jazyce a propagovat kulturu spojenou s anglickým jazykem. Nabízí širokou škálu jazykových učebnic pro všechny úrovně pokročilosti od úplných začátečníků až po úroveň „proficiency“, beletrii, filmy včetně dokumentů a filmů pro děti, dětské knihy a hry v anglickém jazyce, umožňuje exkurze školním skupinám, pořádá kurzy angličtiny zaměřené na přípravu na mezinárodní jazykové zkoušky, organizuje čtenářské skupiny, ve spolupráci s českou pobočkou British Council zajišťuje pořádání certifikovaných mezinárodních zkoušek Cambridge English a samostatně i ve spolupráci s dalšími organizačními jednotkami UP a s British Council pořádá kulturně-vzdělávací akce pro UP i veřejnost.

Knihovnicko-informační služby

Rok 2022 byl po dvou předcházejících letech ovlivněných koronavirovou krizí konečně rokem návratu k normálnímu fungování, vybočením bylo jen dlouho plánovaná, a tedy vítaná rekonstrukce knihovny BC. Instalace nového koberce a vybavení novými regály sladěnými s výpůjčními pulty, instalovanými v r. 2021, si vyžádala více než měsíční uzavření BC v lednu a únoru, kompletní vystěhování a opětovné nastěhování celého volného výběru (cca 9 000 titulů), za což patří všem, kdo se na této akci podíleli, hlavně oběma knihovnicím BC, obrovský dík. Především patří dík vedení Knihovny UP za financování proměny BC KUP, která je oceňována stálými i náhodnými návštěvníky. Přestavba BC vedla k částečné změně rozmístění knižního fondu a k efektivnějšímu využití prostoru, který má BC ve Zbrojnici k dispozici. V neposlední řadě vedla tato akce k rozsáhlejší aktualizaci knižního fondu. Kromě akvizic a vyřazování probíhaly i relokace mezi aktivním fondem, příručním skladem a bylo zajištěno skladové místo v suterénu Zbrojnice.

Počet návštěvníků (15 410) se prakticky vrátil k návštěvám 2019 (16 978), vezmeme-li v úvahu více než měsíční uzavření BC.

Knihovní fond

Knihovní fond byl stejně jako v předcházejících letech aktualizován se zřetelem na tři stabilní hlediska, v r. 2022 jsme i nadále, a velmi rádi, pokračovali v podpoře čtvrtého hlediska:

- aktuálnost fondu (testy pro nové verze cambridgeských zkoušek, nové edice učebnic pro výuku angličtiny, sledování produkce nakladatelství zaměřených na literaturu v oblasti ELT a akvizice vhodných nových titulů, akvizice novinek v oblasti beletrie především s ohledem na prestižními cenami ohodnocené tituly a autory);
- dostatečná nabídka materiálů pro všechny jazykové úrovně a věkové skupiny;
- pestrost knihovního fondu (nejen učebnice, ale i nejrůznější doplňkové materiály pro výuku AJ);
- rozvoj fondu zaměřeného na dětské čtenáře.

Doplňování knihovního fondu je financováno především z rozpočtu Knihovny UP, v r. 2022 díky vzrůstu zájmu o přípravné kurzy a zkoušky Cambridge English a jejich zvýšenému výnosu mohly tyto zdroj přispět částkou odpovídající cca 1/7 z celkového objemu akvizic. V r. 2022 neobdrželo BC žádné významnější dary, šlo o ojedinělé tituly z oblasti beletrie a odborné filologické literatury.

Fond BC byl v r. 2022 obohacen o 593 titulů, 303 titulů bylo vyřazeno. Náklady na akvizici knih a časopisů činily celkem 148 597 (včetně 22 998,- Kč z výnosů zkoušek a kurzů). Z fondu BC KUP bylo z důvodu duplicity nebo neaktuálnosti vyřazeno celkem 303 knižních titulů.

V r. 2022 byl v BC k 31.12. počet knihovních jednotek 10 167 (nárůst o 290 oproti r. 2021), z toho 9 345 ve volném výběru (nárůst oproti předcházejícím letům – díky novému zařízení BC a efektivnějšímu uspořádání je možno do volného výběru umístit o něco více titulů).

Statistiky

Britské centrum bylo v roce 2022 mimořádně uzavřeno jen cca 5 týdnů (rekonstrukce), v létě bylo standardně zavřeno 1,5 měsíce, jako tomu bývalo před koronakrizí. Přesto se počet návštěv téměř vyrovnal roku 2019, což kvitujeme s povděkem. K našemu velkému překvapení ale počtu návštěv neodpovídá počet výpůjček, ty jsou zatím hluboko pod počty z let před koronakrizí. Velmi nás těší poměrně vysoký počet prodloužených členství, jak placených, tak neplacených (cca v poměru 3/5 placených ku: 2/5 bezplatných členství). Potěšil nás celkem pěkný počet nových členství, i když zde výrazně převládají bezplatné registrace studentů a zaměstnanců UP (4/5 z celkového počtu nových členství).

	2019	2022
Počet výpůjček	32635	18 860
Počet prvních výpůjček	14320	7 613
Počet prodloužení	18315	11 247
Počet návštěvníků	16978	15410
Nová členství	271	221
Prodloužená členství	288	296

Personálie

V BC jsou zaměstnány tři pracovníce (vedoucí centra a dvě knihovnice), a to na celkem 2,7 úvazku. Dvě pracovníce mají VŠ vzdělání (filologické se zaměřením na angličtinu a přírodovědné v kombinaci s učitelstvím cizích jazyků), třetí pracovníce má SŠ vzdělání, VŠ vzdělání doplňuje v kombinovaném studiu na FF UP (obor řízení vzdělávacích institucí).

Vzdělávání

a/ knihovníky

Knihovníci BC KUP nevyučují v akreditovaných kurzech a kromě osvětové činnosti související s každodenní pracovní aktivitou knihovníka žádné vzdělávací aktivity typu frontální výuky nevyvíjejí. V r. 2022 jsme vzhledem k náročnému novému pořádání fondu, vyřazování a posléze i komplikované personální situaci dočasně omezili pořádání série výstavek Poklady z knihovny BC KUP. V r. 2023 je plánujeme ponechat v BC delší dobu než jeden měsíc a uspořádat jich jen cca 5 až 6 do roka. Za vzdělávací aktivitu je možné považovat i facebookovou rubriku v rámci FB Knihovny UP, British Friday, která se na doporučení správkyně FB KUP přesunula na středu a publikujeme ji jako British Centre Wednesday. Stále jejím prostřednictvím upozorňujeme na významné anglicky píšící autory či na kulturní nebo geografické zajímavosti vztahující se k Velké Británii nebo anglosaské kultuře, jejím prostřednictvím také propagujeme činnost BC.

b/ knihovníků

Všechny tři zaměstnankyně BC KUP se průběžně vzdělávají, mj. i proto, že je nezbytné sledovat nové trendy ve výuce anglického jazyka, testování, cambridgeských zkoušek (mj. i školení a webináře k organizaci a aktuálním opatřením v souvislosti s pandemií) a využívání nových technologií jak ve výuce angličtiny, tak ve znalostech a dovednostech, které souvisejí s poskytováním knihovnických služeb či s administrativními činnostmi spojenými s prací v BC. V roce 2021 se zaměstnankyně BC KUP účastnily téměř výhradně on-line vzdělávacích akcí. Celkem se pracovníce BC KUP zúčastnily 34 školení, seminářů a webinářů. Je to

významný nárůst oproti roku 2020 a je evidentní, že pracovnice BC využily jednak dobu, po kterou bylo BC uzavřeno, i další část roku 2021 k sebevzdělávání. Pobyty Erasmus přesunuté z r. 2020 nebyly vzhledem k přetrvávající komplikované epidemické situaci a nejistotě spojené s výjezdy do zahraničí realizovány ani v r. 2021.

Akce

• Exkurze

V roce 2022 přetrvával zájem o exkurze v BC. Část exkurzí se konala ve spolupráci s výpůjčním oddělením KUP (dělení skupin na prohlídku Knihovny UP ve Zbrojnici a BC KUP).

Celkem bylo uspořádáno 38 exkurzí pro celkem 544 účastníků. V srpnu 2022 byl už počtvrté pořádán půldenní program v BC KUP jako součást Summer English Camp Pedagogické fakulty UP (je určen pro žáky ZŠ a studenty SŠ).

• Činnost čtenářských skupin

V roce 2022 pokračoval ve své činnosti dlouholetý čtenářský kroužek Reading Group vedený PhDr. Milenou Vodičkovou, Ph.D. Čtenářská skupina se opět scházela pravidelně přibližně jednou za měsíc. Věnuje se monitorování a percepci aktuální beletrie vydávané v anglickém jazyce. Členy čtenářské skupiny jsou převážně vysokoškolští pedagogové – anglisté i další pracovníci UP.

Značnou oblibu si už získal dětský čtenářský klub, který byl na podzim r. 2022 poprvé otevřen nejen dětem zaměstnanců UP, ale i jejich kamarádům. Celkem v r. 2022 (2021/22 a 2022/23) docházelo do klubu vedeného pracovníci BC KUP Mgr. Marcelou Koupilovou 30 dětí. Klub se schází ve dvou úrovních, začátečníci a zkušenější čtenáři, a jeho náklady jsou hrazeny z výnosu zkoušek Cambridge English.

• Akce pro veřejnost

- 2 literární večery ve spolupráci s Katedrou anglistiky a amerikanistiky UP
- Přednáška prof. Martina Hilského (ve spolupráci s British Council a katedrou divadelních a filmových studií FF UP)
- Vánoční výtvarná dílnička pro děti i jejich rodiče.

Účast na projektech, spolupráce s jinými subjekty

• Jazykové kurzy a pretesty (cambridgeské zkoušky nanečisto) jako příprava na standardizované jazykové zkoušky

Kurzy angličtiny zaměřené na přípravu na cambridgeské jazykové zkoušky v BC KUP, pro které je klíčová dobrá pověst pramenící z kvalitní práce lektorů i dobré organizace stejně jako s kvalitními lektory, dobrou a vstřícnou organizací a příjemným prostředím a v neposlední řadě i konkurenceschopná, ale nepodbízivá cena.

Studentům, zaměstnancům a absolventům UP je poskytována sleva jak na kurzy, tak na pretesty. Do kurzů všech nabízených úrovní v r. 2022 (2021/22 a 2022/23) docházelo celkem 193 účastníků. V akademickém roce 2022/23 jsme otevřeli nové kurzy pro úroveň C1 a C2, v nichž s velkým úspěchem vyučuje rodilý mluvčí. Abychom vyšli vstříc zájmu rodičů o pokračování v dětských kurzech (původně jen úroveň A2), otevřeli jsme ke třem skupinám kurzu A2 Key for Schools i navazující kurz B1 Preliminary for Schools, který se krátce po zveřejnění nabídky naplnil, což potvrdilo avizovaný zájem. Pretesty pořádáme pro účastníky našich kurzů i pro externí zájemce čtyřikrát ročně, zvláště pořádáme pretesty pro dětské kurzy a pretesty na objednávku škol (v roce 2022 to byly dva objednané pretesty pro celkem 50 žáků a studentů).

- **Spolupráce v rámci UP**

BC KUP se v roce 2022 podařilo navázat na někdejší dobrou spolupráci s katedrou anglistiky a amerikanistiky. V prostorách BC jsme uspořádali ve spolupráci s KAA dva literární večery (na jaře a na podzim), kterých se účastnili jak studenti a zaměstnanci KAA, tak další studenti a zaměstnanci UP a veřejnost (vždy cca 30 účastníků).

BC KUP spolupracuje s PdF na realizaci English Summer Camp (půldenní komponovaný program pro účastníky campu), v r. 2022 opět s úspěchem pro 15 studentů.

S podporou katedry divadelních a filmových studií FF UP, ale hlavně ve spolupráci s British Council ČR (viz dále) se podařilo v divadelním sále Uměleckého centra UP uspořádat přednášku věhlasného shakespeareologa prof. Martina Hilského. Do posledního místečka zaplněný sál pojmul 170 nadšených posluchačů. Ve spolupráci s audiovizuálními službami UP byl z přednášky pořízen záznam. Veškeré technické včetně pořízení záznamu a registračního systému byly financovány z výnosu zkoušek Cambridge English.

- **Spolupráce s British Council**

British Council je i nadále hlavním partnerem BC KUP. Nová smlouva, která vstoupila v platnost 1. 4. 2021, se automaticky prodlužuje vždy o rok, je tedy stále v platnosti. Tato smlouva mírně změnila (jako i v ostatních britských centrech ČR) podmínky spolupráce. Byl mírně navýšen výnos zkoušek, ale na BC byla přenesena zodpovědnost za examinátory ústní části zkoušek, jejich zaměstnávání, výplaty, pravidelná školení i školení nových examinátorů. Narostla tak administrativa především pro funkci CEM.

Rok 2022 byl koronakrizí při konání zkoušek Cambridge English ovlivněn jen nepatrně (organizační opatření při pořádání zkoušek v počátcích roku). Vše se postupně vrátilo do normálu, zvýšený zájem i lepší organizace zkoušek včetně možností pronájmu větších učeben na FF nám umožnila v r. 2022 realizovat 30

zkouškových termínů (cca 2/3 počítačové formy a 1/3 papírové formy) pro celkem 323 kandidátů.

S tím souvisí i zvýšená potřeba personálního zajištění zkoušek (asistentů a dohlížitelů, examinátorů), více školení, více dohod a faktur. Spokojenost vyjadřovaná účastníky zkoušek/držiteli certifikátů je nám velkou satisfakcí.

Dalšími partnery BC KUP jsou ostatní britská centra v ČR, nakladatelství zaměřená na ELT literaturu, regionální vzdělávací instituce (základní a střední školy) a jazykové agentury. V roce 2022 byly pro jednu olomouckou a tři mimo olomoucké ZŠ a SŠ realizovány placené pretesty (celkem pro 50 žáků a studentů) a zkoušky, které se v BC mnoho let nekonaly (Young Learners a PET a KET for Schools). BC poskytuje školám metodickou podporu a možnost pořádání pretestů. Tato činnost se pak zúročuje při zájmu o zkoušky Cambridge English (zkoušky PET a KET for Schools pro celkem téměř 30 kandidátů, první Young Learners pro 5 žáků). Celkem 3 školy se staly novými partnerskými centry v rámci přípravy na zkoušky Cambridge English.

Vize

Základním dlouhodobým cílem Britského centra KUP zůstává nabídka specializovaných služeb v oblasti studia a výuky angličtiny, jazykových kurzů a mezinárodních jazykových zkoušek, podpora zájmu o četbu v angličtině u dětí i dospělých.

Knihovna BC KUP je kontinuálně budována s cílem poskytovat výběr toho nejlepšího z aktuální beletrie vydávané v angličtině (už nikoliv nutně jen anglosaské) i základní přehled klasických děl anglicky píšících autorů a současně reflektovat aktuální trendy ve studiu i výuce angličtiny.

Možnost absolvovat prestižní mezinárodní certifikované zkoušky a cílenou přípravu na tyto zkoušky přímo na UP zůstane i nadále předmětem motivačních kampaní. Sobotní otevírací dobou i rozšířenou nabídkou kurzů, z nichž ty sobotní jsou vyhledávány i zájemci o přípravu na zkoušky Cambridge English ze vzdálenějších míst regionu přispívá BC KUP aspoň malou hřívnou k roli UP jako tzv. terénní univerzity, která byla podporována minulým vedením UP.

Chceme v BC KUP vedle obvyklé klientely věnovat i nadále zvýšenou pozornost dětským čtenářům a vyvíjet aktivity zaměřené na rozvoj angličtiny u dětí. Budeme pokračovat v navazování spolupráce se školami v Olomouci i mimo Olomouc ve vztahu k pořádání zkoušek „for schools“ nebo YLE. Plánujeme besedy s překladateli ve spolupráci s českou obcí překladatelskou a navázání spolupráce s Americkým centrem UP.

Mgr. Bc. Zuzana Hanelová
vedoucí Britského centra

Knihovna Cyrilometodějské teologické fakulty

Krátké představení oddělení

Knihovna CMTF vznikla spolu s obnovením Cyrilometodějské teologické fakulty v roce 1990. Knihovna slouží především studentům, akademikům a pracovníkům teologické fakulty, ale poskytuje své služby celé naší alma mater i všem zájemcům z řad odborné veřejnosti.

Knihovnicko-informační služby

Knihovna poskytuje uživatelům výpůjčku (absenční i prezenční) ze svého fondu. Především z fondu umístěného přímo v prostorách knihovny a zprostředkovaně i z fondu dislokovaného na jednotlivých katedrách a institutech fakulty. Podle kapacitních možností realizuje bibliograficko-informační služby – rešerše, dílčí rešerše, konzultace. Provádí individuální proškolení uživatelů pro využívání souborného katalogu KUP, pro práci s EIZ, práci s internetem, při využívání kopírky a scannerem. Spolupracuje s pedagogy UP při zajišťování výuky úvodu do práce s EIZ. Řada činností, které jsou prováděny pracovníky knihovny CMTF UP, je provázána s činnostmi pracovníků dalších složek Knihovny UP – MVS, MMVS, akvizice. Knihovna CMTF zabezpečuje výběr podkladů pro akvizici do Knihovny CMTF, na katedry CMTF a Zbrojnice. Knihovna zajišťuje každoroční statistický přehled pro Asociaci vysokoškolských knihoven za celou KUP.

Knihovní fond

Fond knihovny tvoří literatura z oborů teologie, dějiny, filozofie, religionistika, sociální a humanitární práce. Rozsáhlý je i fond z hraničních oborů jako jsou sociologie, právo, psychologie, pedagogika, apod.

Statistiky

Standartní týdenní otevírací doba knihovny je 45 hodin za týden (pondělí až sobota). Knihovna disponuje 27 studijními místy a 13 počítači pro potřeby čtenářů. K dispozici je hojně využívaný scanner (bez evidence počtu použití). Knihovnu v roce 2022 navštívilo 9.131 čtenářů. Bylo uskutečněno 4.082 absenčních výpůjček (1.847 prvních výpůjček a 2.235 prodloužení). Bylo provedeno 1.119 fotokopíí. Knihovníci vypracovali 1 citační analýzu, poskytli 2 školení pro práci s EIZ, 5 konzultací většího rozsahu (nad 30 min) a mnoho dílčích rešerší a konzultací (bez evidence). Přírůstek knih v roce 2022 byl 1.106 svazků. Knihovna k 31. 12. 2022 spravuje 53.096 jednotek (32.876 přímo v knihovně CMTF – volný výběr, sklad, ostatní v knihovnách kateder a institutů). V roce 2022 bylo v rámci předplatného odebíráno 81 titulů periodik, dalších 29 titulů bylo získáno výměnou či darem.

Personálie

V knihovně pracují 3 knihovníci (dva zaměstnanci KUP a jeden CMTF) – Mgr. Jiří Piáček (vedoucí), Mgr. Petra Juráňová a Mgr. Lada Polláková. Na dohodu s knihovnou spolupracuje (především služby při sobotním provozu) paní Mgr. Hana Frycová.

Vzdělávání:

a/ knihovníky

Knihovníci poskytli 2 prezenční školení.

b) knihovníků

Knihovníci se v uplynulém roce zúčastnili 7 profesních školení a konferencí.

Účast na projektech, spolupráce s jinými subjekty

Mimo rámec pracovní náplně se v knihovně CMTF prodávají tituly z produkce CMTF UP a propagační předměty CMTF zájemcům z řad čtenářů. Vedoucí knihovny CMTF je členem (de iure) Knihovní rady K CMTF. Knihovna se podílí na projektu ObálkyKnih.cz (10.138 skenovaných stran). V roce 2022 knihovna v rámci projektu Erasmus+, program mobility – školení hostila 2 knihovníky z Univerzitní knihovny Katolické univerzity v Ružomberoku.

Vize

Knihovna pokračuje v redukci fondu – vyřazení multiplikátů.

Počet výpůjček (ve volném výběru) – 1 847 (včetně prodloužení 4 082)

Počet nových knih – 1 106

Finanční nároky na nové knihy ve fondu (fakultní vs. grantové) – 374 640,08 Kč

Počet knih ve fondu – 53 096

Počet odebíraných časopisů – 110 (z toho dary/výměny 29)

Finanční nároky na časopisy – 205 912,43 Kč

Počet vyřazených knih – 612

Počet návštěvníků – 9 131

Průměr výpůjček na čtenáře – 0,45

Rešerše – 0

Odborné konzultace – 5 konzultací (4 h)

Výuka – 0 výukových akcí, 0 proškolených studentů / akademických pracovníků (0 h)
– vstupy do výuky

Školení – 2 školení, 3 proškolených studentů / akademických pracovníků (3 h) – samostatné školení vedené konkrétní knihovnou

Otevírací doba (standardní) – 45 h/týden

Citační analýza – 1

Počet knih odevzdaných do biblioboxu – 0

MVS – 5

MMVS – 0

Mgr. Jiří Piáček
vedoucí Knihovny CMTF

Knihovna Fakulty tělesné kultury

Představení knihovny

Po stavební rekonstrukci děkanátu se činnost knihovny vrátila do obvyklých kolejí. Studenti mají nyní k dispozici i „tichou studovnu“, kterou mohou využívat do pozdních hodin.

Knihovnicko-informační služby

Základ práce ve fakultní pobočce KUP tvoří práce s uživateli – se studenty a učiteli. Uživatelům se věnujeme individuálně dle jejich potřeby. Dotazy se týkají především vyhledávání v souborném katalogu a v databázích a vyhledávání závěrečných prací. Akademici kladou otázky především ohledně databází WoS a Scopus, publikační činnosti a vědeckých identifikátorů.

Knihovní fond

Vzhledem k nedostatku místa průběžně přesouváme málo půjčované dokumenty z volného výběru do příručního skladu a nevyužívané a zastaralé, které jsou ve fondu VKOL a zůstanou tedy dostupné, vyřazujeme.

Statistiky

	2020	2021	2022
Počet svazků v knihovně	21 123	20 306	18 202
Počet přírůstků	255	285	233
Počet úbytků		1 103	2 337
Počet návštěvníků	4 720	8 204	17 753
Celkový počet výpůjček	16 696	17 909	22 978
Počet vrácených knih do biblioboxu	1 839	1 884	1 125
Počet studijních míst	59	65	65
Počet počítačů	22	22	22
Počet tisku	7 676	10 296	31 322
Skenování obálek, obsahu a literatury do katalogu	935	351	1 261
Katalogizace článků		77	126

Personálie

Provoz knihovny je zabezpečen 3 pracovníci na celý úvazek.

Vzdělávání:

Knihovníků

M. Lipusová

- Setkání správců OBD UP (29. 1.)
- CŽV – Škola finanční gramotnosti 1 (5. 4.)
- CŽV – Medicína trochu jinak (6. 4.)
- Webinář Mezi mlýnskými kameny (12. 4.)
- CŽV – Open Science ((28. 4.)
- Školení BP pro vedoucí pracovníky (5. 5.)
- Školení ARL (16. 6.)
- Konference VšeVěd 2022 (5.- 6.10.)
- Bibliotheca Academica (18.- 19.10.)

A. Šindelářová

- Konference Architektura knihoven (8. 6.)
- Online školení EBSCO (31. 5.)
- Školení ARL (16. 6.)
- Konference Knihovny současnosti (14. 9.)
- Webinář Generace Z (9.11.)
- Celoročně kurz angličtiny pro zaměstnance

A. Uvírová

- Konference covid con (1. 4.)
- CITAKON (6. 4.)
- Online školení EBSCO (31. 5.)
- CŽV – Psychohygiena (14. 6.)
- Školení ARL (16. 6.)
- Konference Knihovny současnosti (14. 9.)
- Bibliotheca Academica (18.- 19.10.)
- Celoročně kurz angličtiny pro zaměstnance

Bc. Marie Lipusová
vedoucí Knihovny FTK

Knihovna Fakulty zdravotnických věd

Knihovna Fakulty zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci je nedílnou součástí Knihovny UP. Fond knihovny je zaměřen především na nelékařské zdravotnické obory, které jsou vyučovány na Fakultě zdravotnických věd (dále jen FZV) a je tedy členěna do jednotlivých zájmových předmětových skupin. Od roku 2015 knihovna sídlí v časopisecké studovně Knihovny Lékařské fakulty v dostavbě Teoretických ústavů Lékařské fakulty.

Knihovnicko-informační služby

Rok 2022 se již obešel bez omezení provozu kvůli pandemii Covid-19., během roku však došlo k několika změnám. Od února 2022 došlo k úpravě otevírací doby KFZV, a to po-čt 8:00-18:00 a pátek byl pouze do 15:30. Během prázdnin došlo k stěhování fondu KFZV do prostor KLF, KFZV tak získala poslední 3 bloky regálů (14 kovových regálů). Z těchto důvodů se i masivně vyřazovalo ze skladu i z regálů: vyřadilo se 1 071 knih a 54 CD-ROMů. Z původních prostor KFZV se stala studovna, takže přibýly stoly a židle pro studenty. Využívanost studovny byla velká, zejména kvůli uzavření poloviny Šantavého sálu (téměř 150 tisíc návštěvníků, číslo je samozřejmě zkresleno tím, že jednotliví studenti projdou během dne kolem počítačů několikrát).

Služby KFZV tak díky přesunu jsou již zajišťovány spíše pro akademické pracovníky. Odpadly standardní knihovnické služby (pouze jednotky dotazů o prodloužení knih), informační služby pro studenty a akademiky zůstaly, stejně tak, jako rešeršní činnost či služby spojené s dohledáváním plných znění článků. Funkce vedoucího Knihovny FZV tak byla zachována. Pro studenty je k dispozici 6 počítačů z FZV (další 2 počítače jsou z LF).

- Konzultační činnost – (určená pro studenty a akademické pracovníky) školení v rámci vyhledávání v dostupných elektronických informačních zdrojích (EIZ) zaměřené na lékařské a nelékařské vědy, pomoc s tvorbou citací, s hledáním literatury k Bc. nebo Mgr. práci, pomoc s citačním manažerem Citace PRO Plus, pomoc v rámci publikační a vědecké činnosti akademických pracovníků, ověřování predátorských časopisů a konferencí, atd.
- Zpracování požadavků – rozmanitého charakteru: zpracování scientometrických dotazů pro akademické pracovníky, vyhledání vhodného časopisu k publikování jejich článku, vytváření návodů na zjišťování kvartilů, decilů v databázi Scopus a Web of Science, řešení problémů a odborná pomoc s databázemi WoS a Scopus (např. problémy s propojováním citací), změny citačních stylů pro konkrétní časopisy, atd.

- Zpracování odborných rešerší – zpracování odborných nelékařských a lékařských rešerší akademickým pracovníkům. Studentům je v rámci konzultace podána individuální pomoc s případnými problémy při rešeršní činnosti.
- Ověřování – zjišťování IF a dalších významných indikátorů časopisů, ověřování fulltextů článků a jejich poskytnutí v rámci databází UP, zprostředkování MVS, aktualizace akreditačních spisů pro dané obory v sekci literatury atd.

Knihovní fond

Knihovní fond se v průběhu roku 2022 rozrostl o 283 exemplářů. Knihovní fond byl rozšířen z finančních zdrojů z grantů fakulty a nákladových středisek jednotlivých ústavů. Knihovna rovněž zajišťuje podklady pro akvizici v rámci KFZV, ale i rozvoje fondu nelékařských zdravotnických věd na Zbrojnici (Ústřední knihovna v rámci dotace Olomouckého kraje).

V rámci akvizice byl fond rovnoměrně rozšířen tak, že z projektů byly často pořizovány dva výtisky stejné knihy, aby jeden byl v KFZV a druhý ve fondu příruční knihovny akademických pracovníků.

FZV poslední rok předplácí databázi **Ovid Emare with Oid Nursing Full Text+**, která nabízí přístup do časopisů nelékařského zdravotnického charakteru. KFZV předplácí 19 časopisů, dalších 9 je poskytováno jako dar. Po sestěhování knihoven LF a FZV se již požadavky od vyučujících na nákup knih dislokují do Zbrojnice, případně akademičtí pracovníci využívají možnosti nechat si knihy napsat na sebe v rámci fondu příruční knihovny (FPK).

Statistiky

Počet výpůjček (ve volném výběru) – **0** (včetně prodloužení **0**)

Počet nových knih – **283**

Finanční nároky na nové knihy ve fondu (fakultní vs. grantové peníze) – **333 490,19,-**

Počet knih ve fondu – **3 800**

Počet odebíraných časopisů – **18** (z toho dary 6)

Finanční nároky na časopisy – **68 263,56,-**

Počet vyřazených knih – **1071** (+ 54 CD-ROMů)

Počet návštěvníků – **149 309**

Průměr výpůjček na čtenáře - **0**

Rešerše – **38**

Odborné konzultace – **14** konzultací (**13 h**)

Výuka – **24** výukových akcí, **435** proškolených studentů / akademických pracovníků (**49,5 h**) – **vstupy do výuky**

Školení – **1** školení, **58** proškolených studentů (**1,5 h**) – **samostatné školení vedené knihovnou**

Otevírací doba (standardní) – **40** (otevírací doba studovny KLF 47,5)

Citační analýza – 4

Počet knih odevzdaných do biblioboxu – **290** (do konce srpna 2022, pak počítán jako KLF)

MVS – 4

MMVS – 0

Personálie

K poslednímu srpnu ukončila pracovní poměr v KFZV paní Eliška Billová a od 1. 9. 2022 PhDr. Zuzana Svobodová nastoupila již na plný úvazek.

Školení

a) knihovníky:

Součástí každoroční náplně práce knihovny je proškolení studentů a akademických pracovníků v přístupných elektronických informačních zdrojích (EIZ) dostupných na Univerzitě Palackého. Školení probíhalo v učebnách Fakulty zdravotnických věd. Vedoucí knihovny byla opět přizvána k výuce v rámci akreditovaných odborných předmětů na FZV pro studenty oboru dětská sestra, všeobecná sestra, radiologický asistent a zdravotnický záchranář:

- Práce s odborným textem (OSE/DSA02)
- Informační zdroje a publikování (OSE/DSA07)
- Práce s odborným textem (OSE/VOP02)
- Práce s odborným textem (OSE/VOK02)
- Práce s odborným textem (OSE/ZZP04)
- Práce s odborným textem (OSE/ZZK04)
- Výzkum v radiologii (OSE/ZTA01)
- Výzkum v radiologii (OSE/ZTK01)
- Výzkum v ošetrovatelství (OSE/ORC11)
- Výzkum v ošetrovatelství (OSE/ORP11)

V rámci těchto vstupů do výuky byla řešena problematika rešeršní činnosti, vyhledávání v odborných lékařských a nelékařských databázích, citační problematice, práce s odborným textem a etickým a právním aspektům vědeckých prací. Vedoucí KFZV se rovněž podílela na výuce předmětu (v letním semestru 2022) pod zkratkou **USS/UPEZ** pro prezenční studenty a **USS/KUPEZ** pro studenty kombinované, který byl realizován na Pedagogické fakultě, konkrétně na Ústavu specialněpedagogických studií, který se soustředil na problematiku tvorby vyhledávání systematických review. Stejně jako v roce 2021 proběhl pro všechny první ročníky „Knihovnický úvodník“ o službách Knihovny FZV.

b) knihovníků:

V průběhu roku 2022 se vedoucí proškola prostřednictvím webinářů na tato témata: „Generace Z a přístup k ní“, „Psychohygienu a její vliv na zdraví člověka“, „Optimising Multi-database searching using Ovid“, „Tipy a triky jak zvýšit využívanost vašich EBSCO zdrojů“, „UpToDate“, „Mezi mlýnskými kameny aneb jsem malým šéfem“, „Library Newsletters and Email Marketing (OvidSP)“, „Scite: going beyond citation counts“ a „SciFlow: How to simplify writing, citing and publishing a research article or a Master/PhD thesis with SciFlow templates“.

Akce

KFZV se zapojila do prodeje vlčích máků v rámci Dne veteránů.

Spolupráce

KFZV spolupracuje s oddělením Vědy a výzkumu na FZV a podílí se na tvorbě návodů pro toto oddělení.

Vize

KFZV momentálně žádnou dlouhodobou vizi nemá. Čeká se na získání vlastních prostor pro samotnou fakultu a následné rozhodnutí o umístění knihovny do budoucna, pravděpodobně po rekonstrukci Tř. Svobody 8.

PhDr. Zuzana Svobodová
vedoucí Knihovny FZV

Knihovna Lékařské fakulty

Představení pobočky

Knihovna Lékařské fakulty je součástí Knihovny UP v Olomouci a řadí se mezi specializované knihovny v oblasti zdravotnictví a medicíny. Sídlí v dostavbě Lékařské fakulty UP v Olomouci a skládá se z půjčovny lékařské literatury, z nově vybudované studovny a z rozsáhlého skladu, kde jsou uloženy převážně staré ročníky časopisů.

Knihovnicko-informační služby + novinky

Knihovna LF zprostředkovávala klasické knihovnicko-informační služby, což je elektronická výpůjčka absenčních knih, výpůjčka prezenčních knih, tisk dokumentů, kopírování, skenování, nabíjení ISIC karet, půjčování časopisů, přístup k internetu a k rozličným databázím a výukovým portálům, a také výpůjčku notebooku či tabletu. Jako přínos ve službách knihovny se potvrdila možnost také bezhotovostního placení prostřednictvím platebního terminálu za nabíjení kreditů na tisk a kopírování, pro uhrazení pokut za včas nevrácené knihy nebo pro nákup reklamních předmětů. Přímo v knihovně byla k dispozici studovna s volným výběrem literatury a studijní místa pro studium prezenčních knih a časopisů. Dále byly studentům v budově LF k dispozici studijní místa s počítači, umístěné na chodbách a v atriu „staré“ budovy Teoretických ústavů LF, tedy celkově 4 místa v non-stop režimu. V prostorách knihovny se nachází 2 černobílé kopírovací stroje, samoobslužný skener a stroj pro kroužkovou vazbu. Další barevná tiskárna/kopírka je k dispozici opět v nonstop zóně ve „staré“ budově Teoretických ústavů. V prostorách knihovny studenti využívali také univerzální nabíjecí box na mobilní telefony, notebooky či tablety. V půjčovně lékařské literatury a ve studovně jsou situovány 2 odpočinkové zóny, které studentům poskytovaly jak pohodlné místo ke studování, nebo byla třeba jen k odpočinku či k tichému setkávání. U výpůjčního pultu knihovny LF byly v prodeji propagační materiály Lékařské fakulty a Knihovny UP.

Od září 2022 došlo k výrazné změně prostorového uspořádání Knihovny LF. Příruční sklad posledních čísel odebíraných periodik, umístěných po léta v časopisecké studovně, se přesunul do archivu. V této místnosti časopisecké studovny se současně nacházel také knihovní fond Knihovny Fakulty zdravotnických věd, který byl od nového akademického roku 2022-23 přestěhován jako celek do půjčovny lékařské literatury Knihovny LF. Tou výraznou změnou ve službách knihovny bylo tedy vybudování studovny v prostorách dnes již bývalé časopisecké studovně. Vzniklo tím 39 zcela nových studijních míst. Zde přítomné studenty již neruší knihovnické výpůjční a servisní služby. Novinkou studovny i oceňovanou výhodou pro studenty je samoobslužné užívání koutku s varnou konvicí a mikrovlnnou troubou.

Co se týká odborných činností, mimo výše popsanych služeb pro studenty, Knihovna LF se v roce 2022 soustředila také na zpracování tematických rešerší, vyhledávání plných textů článků a ověřování jejich dostupnosti, meziknihovní výpůjční službu (MVS) - aktivní i pasivní v rámci ČR i na mezinárodní úrovni (MMVS). Poskytovala

konzultace a školení v oblasti rešeršní činnosti, elektronických informačních zdrojů, databází, citačních ohlasů, H-indexů, hodnotících metrik časopisů a konzultace k problematice tzv. „predátorských“ časopisů, citování, citačních manažerů nebo bibliometrie obecně či dalších výstupů z databází.

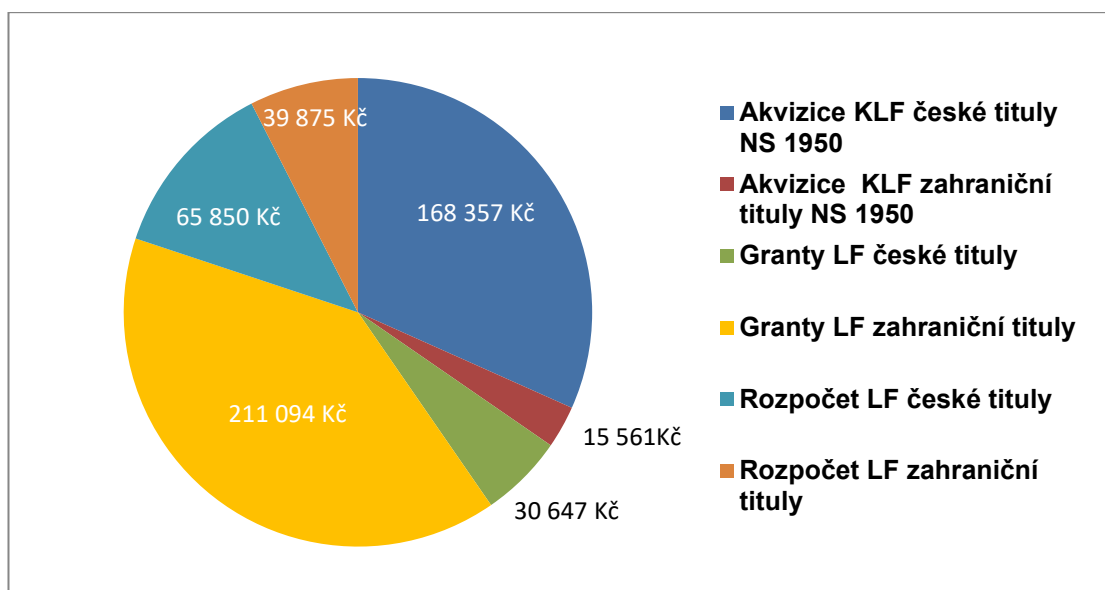
Knihovní fond

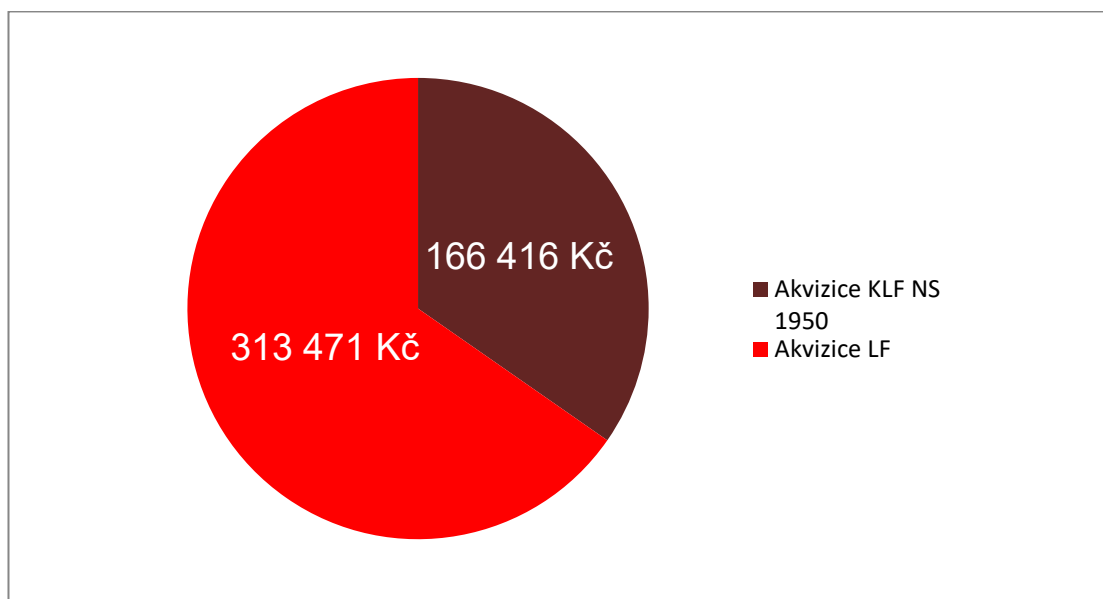
Knihovní fond byl doplňován především z prostředků Lékařské fakulty UP a rovněž z prostředků Knihovny UP, z projektů a darů. V roce 2022 se podařilo uskutečnit 2 velké nákupy z LF – z NS 1950, a průběžné menší nákupy. Akvizice KLF obratem reagovala na požadavky studentů a akademiků dle studijních osnov. Knihovní fond byl rozšířen o 1 259 nových knih a byl ke konci roku 2022 v celkovém objemu 37 473 knihovních jednotek. Fond je rozdělen do jednotlivých lékařských oborů zejména pro snazší orientaci. Knihovna realizovala také akvizici knih a časopisů na jednotlivé ústavy a kliniky LF UP v Olomouci.

Od září 2022, tedy od nového akademického roku 2022-23, došlo k přemístění celého knihovního fondu Knihovny Fakulty zdravotnických věd, a to i se souvisejícími výpůjčními službami, do půjčovny Knihovny LF. Došlo tak k rozšíření fondu o dalších 1 165 knihovních jednotek.

Knihovna LF měla na starosti doplňování fondu jak z prostředků LF, tak z jednotlivých grantů. Jednalo se o akvizici ve výši 531 384 Kč s umístěním titulů do samotné knihovny (financováno z NS 1950), a dále na jednotlivé ústavy a kliniky (financování z NS jednotlivých pracovišť a granty LF). Viz Grafy níže:

Akvizice v Knihovně LF za rok 2022

Knihovní fond obsahuje nejen knihy, ale také časopisy. Knihovna nabízela celkem 119 titulů aktuálně odebíraných tuzemských i zahraničních časopisů jak v tištěné, tak v elektronické nebo v kombinované formě. K dispozici byl také rozsáhlý archiv aktuálně odebírané, ale také již neodebírané periodické literatury.

V průběhu celého roku 2022 probíhalo vyřazování opotřebovaných a starých knih z fondů ústavů, klinik a také knihovny, revize multiplikátů, či knih neodpovídajícího zaměření. Týkalo se to v neposlední řadě i časopisů. Celkem bylo vyřazeno celkem 1 690 titulů knih nebo titulů z archivu periodické literatury.

Nad rámec na UP v Olomouci a centrálně předplácených elektronických informačních zdrojích, dostupných na Portálu elektronických informačních zdrojů na UP - <https://ezdroje.upol.cz/>, zafinancovala Lékařská fakulta UP ze svých prostředků prodloužení předplatného na unikátní expertní online databázi DynaMed a nově výukový portál AMBOSS. Knihovna LF má supervizi pro oba uvedené elektronické zdroje.

Statistiky

Knihovna LF byla v roce 2022 otevřena po celý akademický rok 5 dní v týdnu s provozní dobou pondělí až čtvrtek 8–18 hod. a v pátek 8 – 15.30 hod.

Počet výpůjček (+prolongace)	22 055
Počet nových knih	1 259
Finanční nároky na nové knihy ve fondu	531 384
Počet knih ve fondu	37 473
Počet odebíraných časopisů	119
Finanční nároky na časopisy	40 752 Kč
Počet vyřazených knih	1 690
Počet návštěvníků	64 608
Počet xero kopií	177 813
Počet řešerší	29
Počet odborných konzultací	75
Citační analýza	43
Využívání biblioboxu (počet knih za rok)	1 303
MVS pro naše uživatele	47
MVS pro uživatele z jiných knihoven	80
MMVS pro naše uživatele	34

Personálie

Knihovna LF má celkem 5 zaměstnankyň, všechny s plnými úvazky.

Vzdělávání

Každá ze zaměstnankyň si podle svého pracovního zaměření průběžně zvyšovala své vzdělávání a dovednosti účastí na kurzech a seminářích v prezenčním i online prostředí.

Zaměstnankyně Knihovny LF provedly celkem 104 vzdělávacích akcí, školení, konzultací, exkurzí či výuku v akreditovaných předmětech (zaměstnankyně se podílí na pregraduální i postgraduální výuce na LF UP v Olomouci a na školení v oblasti nejen práce s informacemi).

Akce

Účast na Dni otevřených dveří LF UP v Olomouci.

Účast na akci k propagaci elektronických informačních zdrojů (EIZ) „Týden s EIZ aneb I love e-zdroje“.

Účast na projektech, spolupráce s jinými subjekty

Knihovna LF byla i v roce 2022 zapojena do projektu „Obálky knih“, <https://obalkyknih.cz/>, v rámci kterého bylo naskenováno 513 obálek, obsahů a seznamů použité literatury.

Ve dnech 17. až 19. října 2022 Knihovna UP pořádala ve spolupráci s AKVŠ ČR zde v Olomouci výroční a prestižní celorepublikovou konferenci pro knihovníky s názvem Bibliotheca Academica. Jedním z hlavních koordinátorů byla Mgr. Romana Applová z Knihovny LF.

Knihovna LF byla svým dílem zapojena rovněž do Centralizovaných rozvojových programů (CRP), a podílela se tak na rozvoji procesu forem výuky na vysokých školách ČR.

Vedoucí Knihovny LF se 2x účastnila setkání konzultační skupiny REGLEK (Konzultační skupina pro rozvoj regionálních center zdravotnických knihoven v ČR) při Národní lékařské knihovně Praha, již je Knihovna LF členem.

Spolupráce s Fakultní nemocnicí Olomouc.

Vize

Knihovna by měla – a také bude – i nadále sloužit studentům, akademickým pracovníkům a lékařům jako klasická informační instituce, která bude zastávat také významnou roli v oblasti informačního vzdělávání. V budoucnu by se měli všichni pracovníci cíleně, průběžně vzdělávat a prohlubovat své znalosti v souvislosti s novými potřebami v oblasti poskytovaných služeb a v zapojení se do výuky v akreditovaných předmětech na LF UP v Olomouci.

RNDr. Dana Šubová, Ph.D.
vedoucí Knihovny LF

Knihovna Právnické fakulty

Představení pobočky

Knihovna Právnické fakulty je součástí Knihovny Univerzity Palackého v Olomouci a sídlí v budově B na adrese Tř. 17. listopadu 6. Knihovní fond je zaměřený na právo, politologii a další příbuzné obory. Součástí knihovny PF je Evropské dokumentační středisko.

Knihovnicko-informační služby

Knihovna poskytuje uživatelům absenční i prezenční výpůjčku ze svého fondu. A to především z fondu umístěného přímo v prostorách knihovny a zprostředkovaně i z fondu dislokovaného na jednotlivých katedrách. Provádí individuální proškolení uživatelů pro využívání souborného katalogu KUP, pro práci s EIZ, práci s internetem a při využívání kopírky a skeneru.

Knihovna PF zabezpečuje výběr podkladů pro akvizici do knihovny PF, na katedry PF a Zbrojnici. Pro oddělení komunikace PF monitoruje knihovna publikační činnost akademických pracovníků ve vybraných periodikách.

Knihovní fond

Knihovní fond KUP PF byl doplňován především z prostředků Knihovny UP, Právnické fakulty UP a grantů.

Bylo zakoupeno 724 titulů v hodnotě 740.649 Kč. Z toho grantové nákupy činily 629.394 Kč a nákupy fakulty 111.255 Kč. Většina knih putovala do fondu příručních knihoven jednotlivých akademiků PF, ale i volný výběr knihovny byl rozšířen.

Ve stejném období bylo zakoupeno, předplatné pro rok 2022 i 2023, 57 titulů periodik (49 českých a 8 zahraničních) v celkové hodnotě 234.700 Kč. Dále evidujeme 14 titulů periodik (9 českých a 5 zahraničních) docházejících do knihovny jako dary.

Právnická fakulta UP předplatila ze svých prostředků databáze Oxford Handbooks Online: Law a HeinOnline.

Během letních měsíců proběhlo vyřazování opotřebovaných a starých knih ze skladu knihovny, různých multiplikátů a knih neodpovídajícího zaměření. Proběhlo také vyřazení a předání kvalifikačních prací z fondu knihovny do Archivu PF.

Statistika

V průběhu roku 2022 navštívilo knihovnu 25.473 uživatelů, realizováno bylo 10.367 absenčních výpůjček. Přičemž nejsilnějším měsícem v návštěvnosti byl říjen, kdy knihovnu navštívilo 4.430 návštěvníků.

V předsálí knihovny je zabudován bibliobox na vracení knih, další přenosný je umístěn u vrátnice budovy B. Za rok 2022 studenti vrátili 509 knih.

Pro kopírování a tisk uživatelé používají 2 samoobslužné černobílé kopírky, které umožňují, mimo klasického kopírování, bezplatně skenovat dokumenty a posílat si je do vlastního e-mailu. Bylo provedeno 27.078 tisků a kopií. Knihovna slouží také jako místo pro nabíjení kreditů ke kopírování a tisku.

Pro uživatele je k dispozici 32 studijních míst a 5 počítačů, 2 skenery, 1 notebook a 1 tablet. Studovna je otevřena 43 hodin týdně.

Počet návštěvníků knihovny	25.473
Počet studijních míst	32
Počet počítačů	5
Počet absenčních výpůjček	10.367
Počet svazků (knihovna-volný výběr)	14.828
Počet úbytků	4.719
Počet svazků celkem	31.061

Personálie

V současné době nedošlo k žádným změnám v oblasti personálního zabezpečení chodu knihovny PF.

Vzdělávání

a/ knihovníky:

Školení pro studenty 1. ročníku probíhalo od října do listopadu. Na podzim 2022 proběhlo 22 „úvodních školení“ s účastí 223 studentů. Toto školení je bodovým bonusem předmětu Úvod do studia na PF. Seznamuje studenty s fondem knihovny, katalogem a dalšími službami KUP. Část školení je věnována elektronickým informačním zdrojům zaměřeným především na oborové databáze

b/ knihovníků:

Během roku se všechny zaměstnankyně účastnily jazykových kurzů a školení kybernetické bezpečnosti.

Jaroslava Čunderlová: školení KUP – Novinky Ebsco 2022, Novinky v ARL, konference Architektura knihoven v Ostravě, konference Bibliotheca Academica 2022 v Olomouci.

Svatava Huňková: školení KUP – Novinky Ebsco 2022, Novinky v ARL, konference Bibliotheca Academica 2022 v Olomouci.

Mgr. Michaela Vepřeková: školení KUP – Novinky Ebsco 2022, Novinky v ARL, školení CVT – Elektronická evidence docházky, webinář CŽV – Generace Z, seminář CŽV – Efektivní komunikace napříč generacemi – prostředek pro zdravé klima na pracovišti, konference Bibliotheca Academica 2022 v Olomouci, EDC training seminar v Bruselu, webinář Ebsco – Tipy a triky jak zvýšit využívanost Ebsco zdrojů.

Účast na projektech, spolupráce s jinými subjekty

Na přelomu února a března proběhl 5. ročník akce Týden s EIZ, která seznamuje studenty a akademiky s elektronickými informačními zdroji a webovou stránkou eiz.upol.cz.

V říjnu proběhla historicky první stříbrná promoce na Právnické fakultě. Při této příležitosti se absolventi podívali i do knihovny.

V listopadu jsme se s kolegy a kolegyněmi z KUP zúčastnili sbírky ke Dni válečných veteránů.

Ve dnech 16. – 17. listopadu 2022 vedoucí KPF absolvovala školení Evropských dokumentačních středisek v Bruselu. Evropská komise pozvala 189 zástupců EDC. Program byl zaměřen na spolupráci s akademickou komunitou, školení v databázích EU a sociálních médiích.

V projektu Obálkyknih.cz., v rámci kterého se do souborného katalogu skenuje obálka, obsah a seznam literatury všech nově zakoupených titulů, se během roku 2022 naskenovalo 3.439 stran, z toho bylo 102 titulů, 1225 stran obsahu a 2112 seznamů literatury.

Vize

Úkolem do dalšího období bude pokračování v důkladné revizi fondu ve skladech knih a časopisecké literatury.

Mgr. Michaela Vepřeková
vedoucí Knihovny PF

Knihovna Přírodovědecké fakulty

Představení pobočky

Knihovna PŘF je součástí Knihovny Univerzity Palackého a sídlí ve dvou objektech. Na adrese 17. listopadu 12, v budově PŘF na Envelopě, je umístěn fond zejména z oborů chemie, geologie, geografie, geoinformatiky, rozvojových studií, fyziky, optiky, matematiky a informatiky. Pobočka v areálu biologických oborů v Olomouci-Holici, na adrese Šlechtitelů 11, pokrývá oblasti botaniky, biochemie, buněčné biologie a ekologie.

Knihovnicko-informační služby

Knihovna PŘF zprostředkovává klasické knihovnicko-informační služby jako elektronickou výpůjčku a vracení absenčních knih, výpůjčku a vracení prezenčních knih, tisk dokumentů, kopírování, skenování, nabíjení ISIC karet, půjčování časopisů, přístup k internetu a databázím. Rovněž spolupracuje s dalšími složkami KUP (MVS, akvizice). Knihovna PŘF také tvoří podklady pro akvizici knih s přírodovědnou tematikou pro Zbrojnici.

Ve studovně na Envelopě je k dispozici 94 studijních míst, ve studovně v Holici 61 studijních míst. Studovna na Envelopě má otevřeno 43 hodin týdně, studovna v Holici 29 hodin týdně.

Rok 2022 již nebyl výrazněji poznamenán epidemií Covid-19 a otevírací dobu nebylo nutné žádným způsobem krátit nebo jinak omezovat. Uživatelé se mohli vrátit i k prezenčnímu studiu a tak zejména studovna na Envelopě byla většinu roku zcela zaplněná.

Během července a srpna došlo v obou knihovnách k přesunu a údržbě fondu. Pro uživatele měly obě knihovny stanoveny otevírací hodiny, bylo možné domluvit se i na návštěvě mimo určený čas.

Od září se knihovna vrátila do celotýdenního provozu. Studující mohli v zimním semestru znovu využít nejen fond knihovny, ale i studijní místa, počítače, kopírky a skenery.

Realizováno bylo celkem 15 011 výpůjček. Návštěvnost činila 27 615 osob na Envelopě a 8 142 na Holici, celkem tedy 35 757 uživatelů. Počet xerokopíí byl 59 878 na Envelopě a 7 799 na Holici, celkem 67 677.

Knihovní fond

Knihovna PřF disponuje vlastní rozpočtem, který jí poskytuje fakulta.

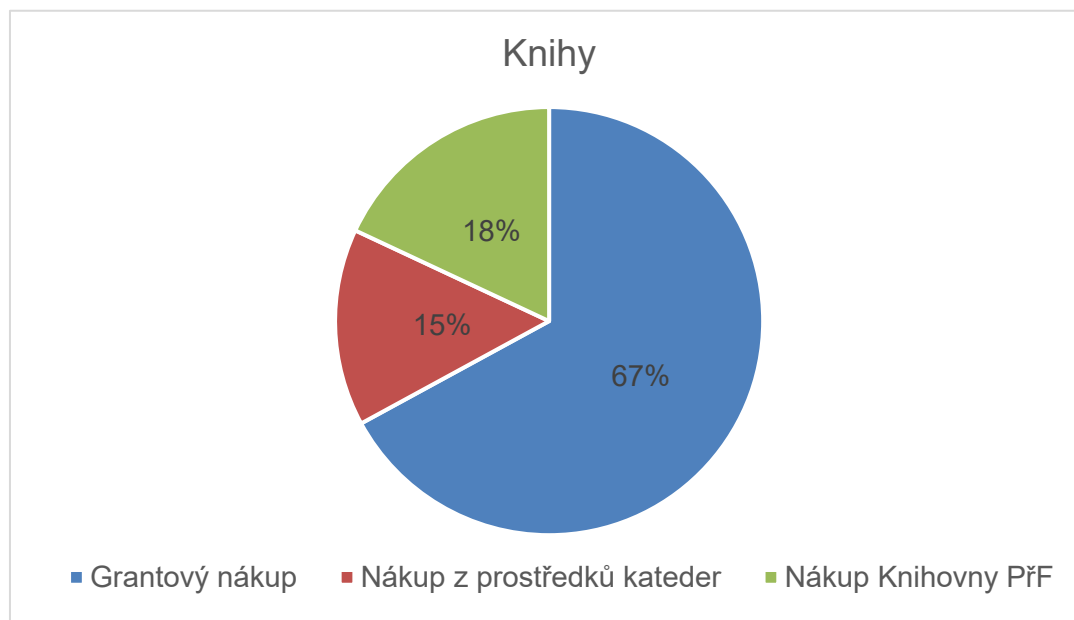
Je určen především k nákupu knih a časopisů. Částka byla pro rok 2022 stanovena na 250 000,- Kč.

V roce 2022 byly v rámci celé PřF UP zakoupeny knihy a časopisy v celkové hodnotě 1 067 831,27 Kč. Celková vynaložená částka na nákup knih činila 682 801,27 Kč. Celková částka za nákup časopisů byla 375 542,75 Kč. U časopisů je preferována online forma.

Přírůstek knihovny za rok 2022 byl 2 218 knihovních jednotek.

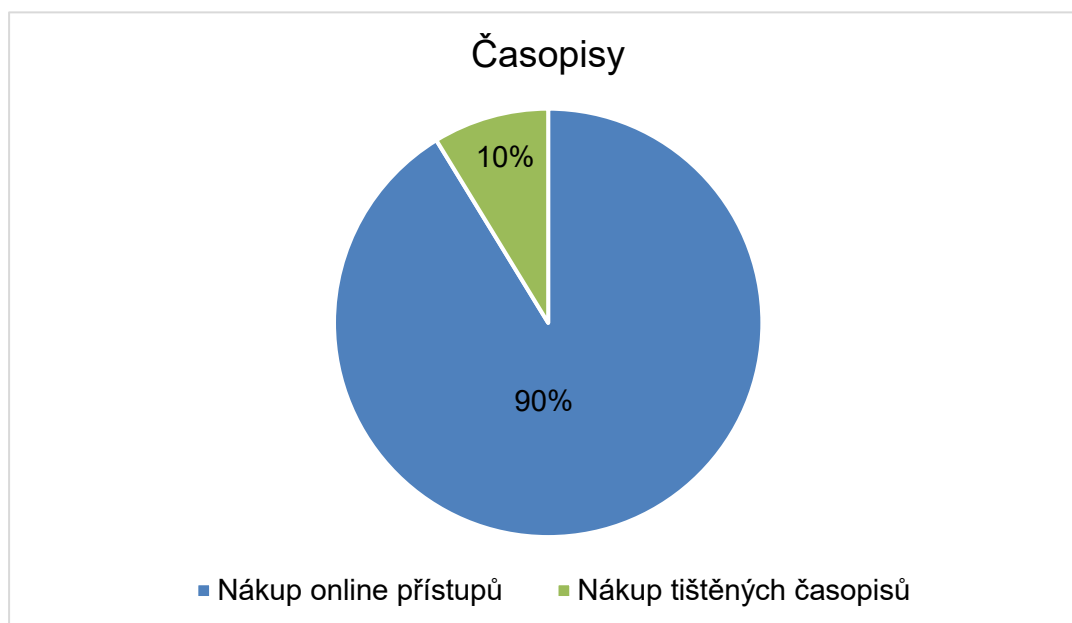
Akvizice knih v roce 2022

Druh akvizice – knihy	Kč
Grantový nákup	457 924,00
Nákup z prostředků kateder	101 733,00
Nákup Knihovny PřF	123 144,27
Celkem	682 801,27

Akvizice časopisů v roce 2022

Druh akvizice – časopisy	Kč
Nákup online přístupů	338 250,55
Nákup tištěných časopisů	37 292,20
Celkem	375 542,75

Statistika

Počet návštěvníků knihovny	35 757
Počet studijních míst	155
Počet počítačů	22
Počet absenčních výpůjček	15 011
Počet svazků ve volném výběru	27 133
Počet xerokopíí	67 677
Počet vrácených knih do biblioboxu	2 205

Personálie

V Knihovně PřF došlo během roku 2022 k personálním změnám. K 1. lednu nastoupila do holické knihovny Mgr. Sylvie Sommerová, koncem května přešla z téže knihovny na Zbrojnici paní Zdeňka Koutná. Od září do holické knihovny nastoupila na

zkrácený úvazek Bc. Eva Stehlíková Riedingerová. Na Envelopě k žádným personálním změnám nedošlo.

Vzdělávání

Knihovna poskytuje během celého roku konzultace ohledně výpůjčky knih a časopisů, vyhledávání v katalogu, kopírovacích služeb a skenování. Hlavní nápor se každoročně soustředí do počátku zimního semestru, kdy přichází studenti prvních ročníků. Studenti se zejména do knihovny na Envelopu vrátili v původním počtu a opět hojně využívali celou otevírací dobu knihovny. Knihovnice poskytovaly větší množství konzultací, studenti prvních ročníků byli velmi zvědaví. Současně jsme zaznamenaly větší množství zahraničních studentů, a v této souvislosti jsme poskytovaly informace zejména ohledně kopírovacích služeb. Realizováno bylo i několik exkurzí v prostorách obou knihoven, celkově se jich účastnilo asi 15 studujících. Rovněž se uskutečnila exkurze pro účastníky katalogizační stáže, knihovnu na Envelopě si v jejím rámci prohlédlo 10 kolegyň a kolegů z celé ČR. V rámci programu Erasmus k nám zavítaly i dvě knihovnice z Polska a jedna ze Slovenské republiky.

I samotné knihovnice z Knihovny PŘF UP se během roku účastnily jazykových kurzů a celé řady odborných školení a konferencí.

M. Václavíková

Celoroční kurz angličtiny pro zaměstnance
Webinář „Mezi mlýnskými kameny“
Seminář predátorské časopisy
Školení Ebsco novinky 2022
Konference „Bibliotheca Academica“ – Olomouc
Webinář „Generace Z“

V. Szitaiová

Celoroční kurz angličtiny pro zaměstnance
Seminář „Citakom“ Brno
Školení Ebsco novinky 2022
Webinář „Generace Z“
Seminář

V. Plevová Marková

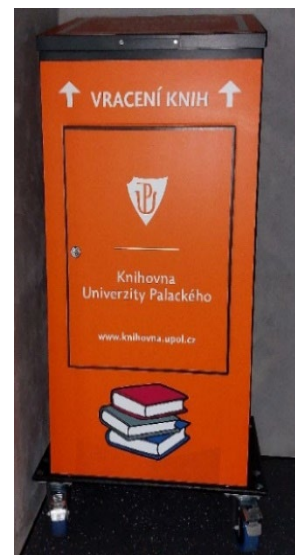
Celoroční kurz angličtiny pro zaměstnance
Školení Ebsco novinky 2022
Exkurze do Parlamentní knihovny

Akce, účast na projektech, spolupráce s jinými subjekty

Knihovna se účastní celouniverzitního Dne otevřených dveří. Rovněž spolupracuje na projektu ObalkyKnih.cz, který sdružuje různé zdroje informací o knížkách do jedné, snadno použitelné webové služby. V průběhu roku se podařilo naskenovat 4 850 záznamů obálek, obsahů či seznamů literatury.

V měsíci únoru proběhla v knihovně celotýdenní vzdělávací akce na podporu a propagaci elektronických informačních zdrojů.

Vybavení

Během roku 2022 došlo ke kompletnímu přesazení květin v obou knihovnách do nových, jednotných květináčů. Knihovna Envelopa pořídila pro studenty lehátka, která je možné v letních měsících vynést z knihovny až na terasu. Rovněž byl na Envelopě vytvořen relaxační koutek, který je mezi studujícími od počátku velmi oblíben a je často obsazen. V závěru roku dostala holická knihovna nový bibliobox, který je umístěn v budově 27 A. V holické knihovně byla rovněž vyměněna světla, osvětlení knihovny je nyní výrazně kvalitnější.

Vize

Nadále budeme spolupracovat s vyučujícími při nákupu vhodné literatury, v roce 2022 se komunikace v tomto směru velmi osvědčila. V plánu je opět uspořádání knižní výstavy. Rovněž se chceme větší měrou vzdělávat, ať už v jazykových kurzech nebo při odborných knihovnických školeních.

Mgr. Marcela Václavíková
vedoucí Knihovny PŘF